

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

**PRIMERJAVA ODNOSA DO ŠPORTA
IN ŠPORTNE VZGOJE MED DIJAKI
ŠPORTNIH ODDELKOV IN DIJAKI
OSTALIH ODDELKOV NA GIMNAZIJI
PTUJ**

AVTOR
Robert Jaušovec

Ljubljana 2007

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje
Teorija in metodika košarke

**PRIMERJAVA ODNOSA DO ŠPORTA IN ŠPORTNE VZGOJE
MED DIJAKI ŠPORTNIH ODDELKOV IN DIJAKI OSTALIH
ODDELKOV NA GIMNAZIJI PTUJ**

DIPLOMSKO DELO

MENTOR

doc. dr. Miran Kondrič

RECENZENT

izr. prof. dr. Mateja Videmšek

KONZULTANT

izr. prof. dr. Jože Štihec

AVTOR

Robert Jaušovec

Ljubljana 2007

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorju dr. Miranu Kondriču za vso pomoč pri nastajanju naloge in na moji študijski poti. Zahvaljujem se tudi mami, ki mi je omogočila študij na Fakulteti za šport.

Zahvala gre tudi profesorjem športne vzgoje, ki so mi omogočili anketiranje, ter dijakom in dijakinjam ptujske gimnazije, ki so ankete izpolnili.

Ključne besede: športna vzgoja, športni oddelki, gimnazija

PRIMERJAVA ODNOSA DO ŠPORTA IN ŠPORTNE VZGOJE MED DIJAKI ŠPORTNIH ODDELKOV IN DIJAKI OSTALIH ODDELKOV NA GIMNAZIJI PTUJ

Robert Jaušovec

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2007

Športno treniranje, Teorija in metodika košarke

Strani: 72 Tabele: 38 Grafi: 35

IZVLEČEK

Namen diplomske naloge je bil s pomočjo anketnega vprašalnika Likertovega tipa ugotoviti, ali obstajajo razlike v odnosu do športne vzgoje in športa med dijaki športnih oddelkov in ostalimi dijaki Gimnazije Ptuj. Anketa je bila izvedena med 128 dijaki obeh skupin.

Dobljeni podatki so bili obdelani s statističnim paketom SPSS na Inštitutu za kineziologijo Fakultete za šport. Izračunani so bili parametri osnovne statistike (povprečne vrednosti, standardni odkloni, frekvence odgovorov).

Ugotovljeno je bilo, da imajo dijaki obeh skupin do športne vzgoje in športa v povprečju zelo pozitiven odnos. Oboji se pozitivnih strani redne telesne aktivnosti zavedajo, zato k športni vzgoji v veliki večini prihajajo z veseljem. Velika večina se jih tudi v prostem času ukvarja s športom.

Razlike med dijaki športnih oddelkov in dijaki ostalih oddelkov so v skoraj vseh segmentih majhne.

Key words: physical education, sports departments, grammar school

COMPARISON OF THE ATTITUDE TOWARD SPORTS AND PHYSICAL EDUCATION AMONG STUDENTS OF SPORTS DEPARTMENTS AND STUDENTS OF OTHER DEPARTMENTS IN GIMNAZIJA PTUJ

Robert Jaušovec

University of Ljubljana, Faculty of Sport, 2007

Sports training, Theory and methodology of basketball

Pages: 72 Charts: 38 Graphs: 35

ABSTRACT

The purpose of my thesis is to establish the differences in the attitudes toward physical education and sports among students of sports departments and other students of Gimnazija Ptuj by means of Likert scale questionnaire. The survey has been carried out among 128 students of both groups. The acquired data have been processed by means of Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) at the Institute for Kinesiology of the Faculty of Sport. The parameters of basic statistics have been calculated (average values, standard deviations, frequency of answers).

It has been established that the attitude toward sports of students of both groups is very positive. Both groups are aware of the positive sides of regular physical activity, which is why most of them enjoy physical education classes. The majority of students also take up sports in their free time.

The differences noted among the students of sports departments and students of other departments are rather insignificant.

VSEBINA:

IZVLEČEK	4
ABSTRACT	5
1. UVOD	7
2. PREDMET IN PROBLEM	10
2.1. ODNOS DO ŠPORTNE VZGOJE	12
2.2. ŠPORTNI ODDELKI V SLOVENIJI	13
2.3. STANJE NA GIMNAZIJI PTUJ	16
2.4. DOSEDANJE RAZISKAVE	17
3. CILJI RAZISKAVE	20
4. METODE DE LA	20
4.1. VZOREC MERJENCEV	20
4.2. VZOREC SPREMENLJIVK	21
4.3. ORGANIZACIJA ZBIRANJA PODATKOV	23
4.4. METODE OBDELAVE PODATKOV	23
5. EMPIRIČNI PODATKI Z RAZPRAVO	24
5.1. PRIMERJAVA REZULTATOV OSNOVNE STATISTIKE PO ODDELKIH ZA VSAKO TRDITEV	28
6. ZAKLJUČEK	66
7. LITERATURA	70

1. UVOD

Telesna aktivnost sodi med pomembnejše varovalne dejavnike zdravja. Za otroke in mladostnike predstavlja enega od najpomembnejših dejavnikov za zdrav telesni in psihosocialni razvoj.

Do otrokovega vstopa v šolo sta za njegovo telesno aktivnost in motorično učenje odgovorna predvsem njegova družina in socialno okolje, ki obdaja otroka, npr. vrtec in sovrstniki. Čim bolj je to okolje vzpodbudno in pestro, toliko več gibalnih informacij in izkušenj pridobi otrok že zelo zgodaj. Še bolj pomembno pa je, da so gibalne izkušnje v tem obdobju otrokovega razvoja pozitivne in da telesna aktivnost otroku predstavlja veselje, igro in mu ponuja občutek svobode.

Telesna dejavnost ima v vseh življenjskih obdobjih nenadomestljivo vlogo. Nujno je potrebna za normalen biološki, socialni in mentalni razvoj ter za zdravje mladih ljudi; v zrelih letih in v starosti pa redna in primerno izbrana telesna dejavnost ohranja vitalnost. Zato je razvoj pozitivnih stališč in zlasti aktivnega odnosa mladih do športne ali telesne dejavnosti eden najpomembnejših ciljev programov športne vzgoje in pomemben pogoj, da bo telesna dejavnost ostala tudi sestavni del življenja odraslih.

O tem, ali se bo nekdo ukvarjal s športom ali ne, so odločilne osebne lastnosti posameznika, njegova motivacijska struktura, sistem stališč in vrednot, starši, šola in vrstniki. Pomembno vlogo igrajo tudi javna medijska sredstva, kot so televizija, radio, tisk, film in internet.

Učinki športne vzgoje na otrokovo osebnost so mnogostranski in zapleteni. Tako za posameznike kot za družbo so zanimivi tisti, ki so usmerjeni k izpolnjevanju učno-vzgojnih ciljev v šoli. Vsekakor pa je eden najpomembnejših ciljev šolske športne vzgoje razvijanje gibalnih sposobnosti, telesnih značilnosti in pozitivnega odnosa do športa nasploh.

»Z vstopom otroka v šolo postane njegovo gibanje omejeno in moteno. Športna vzgoja ima zato pomembno vlogo, kot primerna kompenzacija pomanjkanju naravne potrebe po gibanju. Šport je za otroke razvedrilo, protiutež sedečemu načinu

življenja, predstavlja pa tudi igrivost, zadovoljstvo in veselje. Veselje in zadovoljstvo ob gibanju sta osnovno vodilo za sistematično ukvarjanje s športom tudi v prostem času v vseh starostnih obdobjih. Predstavlja pa tudi učinkovito sredstvo vzgoje in izobraževanja, kjer lahko z ustrezno izbranimi programi, oblikami in metodami poučevanja usmerjenimi k posamezniku, vplivamo na razvoj in odnose med motoričnimi, kognitivnimi in čustveno socialnimi komponentami njegove osebnosti« (Štihec in Kovač, 1990).

Danes je šport kulturna samoumevnost, ki bogati človekovo življenje v vseh obdobjih, hkrati pa ni neobčutljiv za vse dileme, ki jih pred človeka postavljajo hiter tehnološki razvoj, navade in razvade civilizacije ob koncu drugega tisočletja, pa tudi poudarjena vloga posameznika in iskanje popolnosti klasičnih idealov (Strel idr., 1997).

Gibalno aktivni otroci in mladostniki, ki del energije usmerjajo v telesno naprežanje, lažje prenašajo psihične obremenitve in strese in ob takih stanjih tudi ustrezno ukrepajo. Aktivno preživljanje prostega časa je vsekakor učinkovitejše od pasivnega in gibalne športne dejavnosti so kot nalašč za krepitev duha. Telesna aktivnost pomaga pri premagovanju stresov in napetosti ter ustvarja pozitivno energijo. S telesnimi naporami spoznavamo svoje šibke točke in svojo moč. Zavest o tem, kaj zmoremo z lastnim telesom, nam vliva samozaupanje in oblikuje pozitivno podobo o sebi. Šport je način življenja, saj zagotavlja številne možnosti sprostitve, osebnega izpopolnjevanja in notranjega bogatenja.

Dober športni pedagog mora izhajati iz otroka, zato ga mora torej dobro poznati ter upoštevati njegove razvojne značilnosti in posebnosti. Za nekatere mogoče šolska športna vzgoja pomeni edino vrsto telesne aktivnosti, ki pripomore k izboljšanju negativnih učinkov sodobnega življenja, zato je potrebno športno vzgojo oblikovati tako, da bodo učenci oziroma dijaki z veseljem prihajali in zadovoljni odhajali od ur športne vzgoje. To pa hkrati zagotavlja njihovo ponovno aktivnost in sprejemanje gibalne aktivnosti kot vrednote za zmeraj.

Danes športna vzgoja ni le posredovanje športnega znanja ter razvoj gibalnih sposobnosti in telesnih značilnosti, temveč je tudi proces motivacije za zdravo življenje in socializacije.

Družbena funkcija šolske športne vzgoje opredeljuje širši odnos družbe do šolske športne vzgoje, zato otroci vidijo v športni vzgoji in drugih šolskih predmetih drugačno vlogo kot njihovi starši in družba. Športna vzgoja je najbolj priljubljen predmet v celotnem osnovnošolskem in srednješolskem obdobju. Fantje imajo raje športno vzgojo kot dekleta. Vzroke verjetno lahko iščemo v priljubljenosti učnih vsebin in načinih poučevanja in učenja. Le malo učencev uvršča predmet športne vzgoje med najmanj priljubljeni predmet, vzrok temu pa lahko pripisujemo dobri individualizaciji in diferenciaciji športne vzgoje, ki vsakemu posamezniku omogoča predelavo učne snovi glede na njegov osebni razvoj in njegove zmožnosti (Jurak, Kovač in Strel, 2002).

Športna vzgoja je tisti del športa in hkrati tudi tisti del šolskega programa, pri katerem zelo načrtno, strokovno in celovito vplivamo na mlade generacije, jim razvijamo odnos do športa in zdravega življenja. Šolski šport daje tudi možnost za druženje, oblikovanje posameznikovega mesta v družbi, upoštevanje socialnih norm. Športna vzgoja ima pomembno vlogo pri usvajanju spretnosti in navad, formiranju pravilnega-kritičnega pogleda na svet, pravilnega vrednotenja vloge in mesta športne vzgoje v življenju.

V programu šole bi se moralo povečati število ur, namenjenih telesni aktivnosti, za vse starostne stopnje. Vsebina predmeta bi morala biti prioritarno usmerjena v spodbujanje veselja do gibanja in pozitivnega odnosa do športa ter v pridobivanje gibalno športnih navad za vse življenje.

2. PREDMET IN PROBLEM

Svet športa je eden od mnogih svetov, ki jih ustvarjamo na področju dela, kulture, znanosti in umetnosti. Za vrednote kot so svoboda, sproščenost in odsotnost strahu si prizadeva vsaka demokratična družba, kajti le notranje svobodni človek se lahko sproščeno in ustvarjalno igra. Sproščenost mu omogoča, da zaživi v domišljinskem svetu, da razširi območja in časovnost svojega bivanja. Te vrednote športno ustvarjalnost dvigujejo nad določen čas in prostor.

Šport, ki je v osnovi namenjen sam sebi, je kot gibalna dejavnost pogoj človekovega funkcioniranja in pomemben razvojni dejavnik. Je nepogrešljiva sestavina preživljanja delovnega dne in usmerjevalec prostega časa vsakega posameznika. Modernizirana človeška družba vse bolj omejuje človekovo telesno aktivnost, saj so v večini poklicev zanemarjene ali povsem izključene naravne oblike človekovega gibanja. Zato pa so zelo pomembni kompenzacijski učinki športne vadbe, s čimer je povezana tudi posameznikova motivacija. Glede na to nam ne sme biti vseeno, kaj se dogaja z našo mlado generacijo na športnem področju. Razviti in civilizirani družbi mora biti v interesu, da mladino navaja na stalno, dovolj pogosto in posamezniku primerno športno dejavnost. Ob tem pa seveda ne smemo mimo vpliva šole in znotraj nje vpliva športne vzgoje, kateri z vso razsežnostjo njenih pojavnih oblik, vsebin in organizacijskih prijemov v celotnem vzgojno-izobraževalnem sistemu v razvitem svetu namenjajo pomembno mesto.

Vpliv športne vzgoje na posameznika kot predstavnika neke celote oziroma družbe in vpliv športne vzgoje na celotno populacijo, ki predstavlja še večji del v družbenem sistemu, se odraža na različnih področjih človekovega delovanja. Lahko bi rekli, da je predvsem vpliv na obnašanje in odnos do narave, objektov predvsem pa na odnos do soljudi tista prvina, ki športno vzgojo postavlja na zavidljivo visok položaj (raven) med vzgojno-izobraževalnimi predmeti v osnovnih in srednjih šolah. Kljub mnenju nekaterih, da s športno vzgojo vplivamo oziroma zgolj fizično urimo in utrjujemo otroke in mladino, sem prepričan, da to ni tako. S športno vzgojo resnično lahko močno vplivamo in hkrati dvigujemo splošno kulturo populacije, kakor tudi

kulturno raven naroda, kar pa je tudi končni namen vseh vzgojno-izobraževalnih predmetov, torej tudi športne vzgoje.

Vzgojno poslanstvo šole je, da učence seznanijo z ustreznimi športnimi vsebinami, jim privzgoji trajne športne navade in smisel za športni način življenja. Kratkoročni namen šolske športne vzgoje je pozitiven učinek na skladen biopsihosocialni razvoj odraščajočega in zorečega mladega človeka, dolgoročni namen pa lahko opredelimo kot vzgojo za zdravo in ustvarjalno življenje, vzgojo za prosti čas ter vzgojo za večjo kakovost življenja v dobi zrelosti in starosti.

Ali bomo posameznika za šport pridobili ali izgubili, je odvisno od njegovih pozitivnih ali negativnih socializacijskih območij vtisnjenih v otroštvu in mladosti. Mladost je torej odločilna za oblikovanje podobe odraslega posameznika, hkrati pa sredstev, ki jih uporablja šport in s katerimi veliko pripomore k temu oblikovanju, preprosto ni mogoče nadomestiti z ničemer drugim (Šturm, Petrovič in Strel, 1990).

Športne dejavnosti otrok in mladine pa si ne gre predstavljati brez analize okolja, kjer le-ti rastejo in se socializirajo, to je predvsem družina in najbližje socialno okolje. Družina je tista entiteta družbe, ki ne da samo ohranja vsako družbo, temveč je tudi v vlogi povezovalca posameznikov in družbe.

Z raziskavo želimo ugotoviti, kakšen odnos do športne vzgoje in športa imajo dijaki športnih oddelkov in dijaki ostalih oddelkov in ali obstajajo razlike v odnosu do športne vzgoje in športa med njimi. Poznavanje splošnega odnosa do športne vzgoje oziroma športa mladostnikov je lahko dobrodošla pomoč učiteljem športne vzgoje pri načrtovanju in oblikovanju vadbenega procesa. Pri dijakih, pri katerih je splošen odnos do športne vzgoje pozitiven, motorične sposobnosti pa slabe, pomeni potencial, ki ga je potrebno uporabiti v športnih programih in športnih dejavnosti v šoli. Če pa je odnos otrok skrajno negativen, potem je verjetno težko doseči pozitivne spremembe brez dolgotrajnih in korenitih vzgojno-izobraževalnih programov.

2.1. ODNOS DO ŠPORTNE VZGOJE

Odnos učenca do športa je v procesu športne vzgoje pomemben dejavnik. Obratno pa je odnos v veliki meri odvisen ravno od primerne športne vzgoje, ki je za nekatere učence edini stik s športom. Zato mora biti pouk športne vzgoje kvalitetno pripravljen, organiziran in voden (Pišot, Štemberger in Kopasič, 2002).

Na odnos do športne vzgoje vplivajo številni faktorji, med katerimi so zelo pomembna tudi učiteljeva prepričanja, stališča in vrednote, ki oblikujejo njegov vrednostni sistem. Učenci si učitelja športne vzgoje predstavljajo kot vzornega športnika, pri katerem visoko cenijo njegova osnovna tehnična znanja in osebnostne lastnosti, ki se odražajo v vzpodbujanju oziroma motiviranju učencev za delo.

Učitelja, ki je prijeten in optimističen, vzpodbuja učence k lastni ustvarjalnosti in maksimalnemu uveljavljanju lastnih sposobnosti, imajo učenci radi. Ob takem učitelju si učenci ustvarijo pozitivno mnenje pri predmetu športna vzgoja in z veseljem prihajajo k uram.

Učitelj mora torej skrbno pripraviti uro športne vzgoje, da bodo zadovoljeni interesi in potrebe vseh dijakov. Za dobro in uspešno delo mora imeti učitelj dovolj znanja, volje, primerne delovne pogoje itd... Učenci in dijaki so danes zelo kritični in zahtevni in od učitelja zahtevajo največ, kar jim lahko da. Od tega je odvisno tudi njihovo sodelovanje pri predmetu, odnos do predmeta samega in kar je še pomembneje, njihov razvoj navad za kasnejše življenje.

Dejavnikov, ki vplivajo na odnos mladih do športne vzgoje in športa je veliko. Povezani so z različnimi zunanjimi ali notranjimi motivi posameznikov, njihovimi interesi in vrednotami. K oblikovanju le-teh pa pomembno prispeva tudi športna vzgoja s svojimi cilji.

2.2. ŠPORTNI ODDELKI V SLOVENIJI

Namen uvedbe športnih oddelkov je omogočiti mlademu človeku uspeh v športu in hkrati uspešen zaključek šolanja na gimnaziji. Dijakom športnikom je potrebno olajšati delo na način, da bi lažje uskladili in povezovali športno udejstvovanje z izobraževanjem na gimnaziji. Tak sistem sodelovanja zagotavlja optimalni razvoj mladega športnika-dijaka tako na športnem kot na šolskem področju.

Vsak uspešen športnik, ki želi uspešno zaključiti gimnazijski program, mora svoje delo skrbno planirati. Vsakodnevno usklajeno delo na športnem in izobraževalnem področju je predpogoj za uspešno športno kariero in zaključek šolanja. Zato je potreben načrtovan proces sodelovanja šole, kluba in dijaka s starši. Pomemben člen v verigi odnosov sta klub in trener.

Sodelovanje s trenerji pa še vedno ni zaživelo v takšnem obsegu, kot bi ga vsi optimistično pričakovali. Trenerji so zelo pomemben člen v verigi odnosov v športnih oddelkih, saj je brez njihovega sodelovanja uspeh izključen in prav temu področju se v zadnjem času posveča veliko pozornosti. Prava pot do uspeha je skupno delo šole in klubov ob močni podpori države.

Športni oddelek je odprt, dinamičen sistem, ki je sestavljen iz dveh podsistemov, šolskega dela procesa in športnega dela procesa. Učinkovitost delovanja celotnega sistema je odvisna od kakovosti delovanja posameznega podsistema in medsebojnega povezovanja (Petrovčič, 1996).

Športni oddelek kljub pridevniku *športni* ni namenjen športu, ampak zgolj izobraževanju, ki je dovolj fleksibilno, da se prilagaja športnim obveznostim učenca ali dijaka (Jurak idr., 2005).

Namen športnih oddelkov je omogočiti dijakom športnikom take pogoje šolanja, da so hkrati uspešni na obeh področjih. Šola s posebnim načinom dela, kjer poleg razrednika v gimnazijskem programu, da lahko združujejo zahteve izbrane športne panoge in šolo, delata še športni in pedagoški koordinator, katera omogočata visoke pogoje za izvedbo programa. Hkrati pa se skupaj s starši in trenerjem vzpostavi

trikotnik, ki dijaku športniku omogoči uspešnost v izbrani športni panogi športnih oddelkov. Končni cilj je uspešno opravljena matura ob stalnem zagotavljanju obravnavanju modela celovito, saj je povezanost vseh skupaj ključna za celotno uspešnost modela.

Ustanavljanje športnih oddelkov naj bi ne bilo izključno v funkciji razvoja vrhunškega športa. Pri tem pa ne sme biti v ospredju pozornosti vrhunski šport sam, temveč mladi, ki se za vrhunske športnike pripravljajo, ali pa so to že postali. Deloma zato, ker v večini športnih panog v starosti do devetnajst let, ki pomeni zaključek srednjega izobraževanja, praviloma še ni dosežen individualni maksimum športnih dosežkov.

S tem, da so v ospredje pozornosti postavljeni mladi tekmovalci in ne vrhunski šport, se želi poudariti, naj bi bili športni dosežki v dobi rasti, razvoja, dozorevanja in oblikovanja osebnosti podrejeni potrebam tega razvoja in ne obratno. Te težnje brez posebno organiziranega procesa vzgoje in izobraževanja, kar v bistvu športni oddelki tudi so, ni mogoče oziroma ni več mogoče zagotoviti - to je optimalne skladnosti procesa izobraževanja in procesa športnega napredovanja bodočih vrhunskih tekmovalcev. Pri tem pa ne gre le za to skladnost, ampak v vse večji meri za graditev in razvijanje varovalnega mehanizma, ki bo ščitil mlade kandidate za vrhunske športnike pred številnimi nevarnostmi, ki jim grozijo od prav tistega vrhunškega športa, katerega del nameravajo in poskušajo postati.

Cilji in smotri dela s športnim naraščanjem, oziroma z otroki in mladino niso le tehnični, kondicijski in usmerjeni v rezultat. Še bolj pomembni so pedagoški in psihološki cilji in smotri. Med temi je treba na prvem mestu izpostaviti privrženost športu, ljubezen do športne dejavnosti ne glede na tehnične rezultate, vztrajanje v stremljenjih tudi za bolj oddaljenimi cilji in odpornost proti navideznim in dejanskim neuspehom. Številni izkušeni športni pedagogi z dolgoletno prakso v delu z mladimi tekmovalci poudarjajo, da so do najvišjih dosežkov, ki zahtevajo dolgoletno pripravo, prišli predvsem tisti kandidati, ki so izkazovali vztrajnost in marljivost, ki so uspešno kljubovali neuspehom in razočaranjem in ne tisti, ki so bili že od vsega začetka svoje športne poti navajeni le na uspehe.

Povezovanje društvene in šolske sfere daje novo kakovost, ki je bistveno več kot samo seštevek dveh količin. Prispevek in možnosti, ki jih vsaj potencialno lahko zagotovi šolska sfera, zagotavljajo mnogo več kot samo tehnični, vadbeni delež osnovne priprave v procesu treniranja, čeprav je ta zelo pomemben in skoraj neizvedljiv brez angažiranja šolske sfere. Še več pa prispeva šolska sfera k celotnemu kompleksu, ker omogoča posebne medsebojne odnose, ki nastajajo med mladimi, združenimi v skupine s skupnimi cilji, vrednotami in hotenji, pa tudi težavami in problemi. Zavest pripadnosti skupini, ki obstaja tako v šolskih oddelkih kakor tudi v športnih organizacijah, se lahko pojavi v športnih oddelkih s podvojeno močjo, saj se tudi polje skupnih interesov podvoji.

Športni oddelki so formalizirano in institucionalizirano polje skupnih interesov mladih športnikov, njihovih družin, šolskega sistema in športnih društev ter njihovih združenj. Tako polje zagotavlja posebno ugodno okolje za delo mladih športnikov.

Izkušeni športni pedagogi vedo, da je ugodna klima v športnih kolektivih, dobri medsebojni odnosi in razumevanje športnikov dejavnik uspešnosti v športu, ki ga ne morejo nadomestiti ne strokovno delo in ne materialni pogoji. To potrjujejo tudi ugotovitve sociologije športa (Šturm, 1995).

Mlade športnike, vključene v športne oddelke, je treba zavestno in skrbno razvijati kot sestavino, ki je vpletena v pedagoško delo izobraževalnega in športnega dela programa. Posebno lahko k ustvarjanju in vzdrževanju kohezivnosti oddelkov prispevajo domišljeni tekmovalni sistemi, v katerih mora biti dovolj prostora tudi za tekme, kjer nastopajo učenke in učenci za svoje šole.

Notranjo kohezivnost pripadnikov športnih oddelkov in optimalno delovno vzdušje pogojujejo tudi ustvarjalni in dobri odnosi med že navedenimi tremi partnerji - družino, šolo in športno organizacijo. Ti odnosi morajo biti v pogledu pristojnosti jasno določeni in razmejeni. Brez koordiniranega delovanja teh partnerjev ne more biti učinkovitega in pozitivnega izhoda iz zapletenega sistema, katerega sestavine so ti partnerji. Njihovo medsebojno nasprotovanje in prizadevanje za prevlado lahko povzročajo škodo

predvsem otrokom in mladini, ki je vključena v oddelke, pa tudi ideji športnih oddelkov, kot še ne povsem utirjeni sestavini sistema šolstva in športa.

Predvsem je treba ločiti kandidate za športne oddelke v dve kategoriji. V prvo kategorijo sodijo tisti, ki jim osnovna raven športne vzgoje v šoli ne zadošča in si želijo več. Pri tem pa njihov cilj niso absolutno vrhunski dosežki in tem ustrezna športna kariera. Ti kandidati pričakujejo poleg zadovoljevanja svojih zdravstvenih in rekreativnih ciljev tudi zadovoljevanje zmerno zastavljenih agonističnih ciljev. Za te kandidate je primeren običajni program športne vzgoje s povečano količino tedenskih ur in sodelovanjem v šolskih in drugih tekmovalnih sistemih.

Neprimerno bolj zahtevna pa je zasnova in izpeljava delovanja športnih oddelkov za tiste kandidate, ki imajo najvišje agonistične ambicije in imajo realni potencial, lastnosti in sposobnosti. Za te kandidate obstaja več možnosti zasnove in izvedbe njihovega razvoja (Šturm, 1995).

Temeljna funkcija športnih oddelkov je zagotoviti šolski mladini zadovoljevanje posebnih potreb po športnem udejstvovanju, ki se pojavljajo pri športno nadpovprečno sposobnem delu populacije in še posebno pri tistem njenem delu, ki je visoko nadpovprečno sposoben in ima temu primerne ambicije.

2.3. STANJE NA GIMNAZIJI PTUJ

Športni oddelek v Gimnaziji Ptuj so ustanovili leta 1998. V povprečju se v letnik vpiše 20 dijakov in dijakinj. Tako je do letos v športnih oddelkih šolanje zaključilo skoraj 200 dijakov in dijakinj. Tako kot v večini ostalih športnih oddelkih po Sloveniji prihaja največ dijakov, ki trenirajo nogomet. Visoko so zastopani tudi borilni športi, kot so judo in kick boks. Vsako leto se vpišejo 3 do 4 atleti in nekaj kolesarjev. Med ostalimi športi so zastopani še košarka, plavanje, ženski rokomet in zadnja leta tudi ženski nogomet.

Glavni cilj športnega oddelka v Gimnaziji Ptuj je omogočiti mladim športnikom kvalitetno vodeno športno vzgojo in dobro srednješolsko šolanje, ki dajeta podlago za uresničitev potenciala mladega športnika v poznejšem obdobju.

Motorične sposobnosti dijakov športnega oddelka so v povprečju boljše, zaostajajo pa v učnem uspehu, saj jim ob natrpanem urniku treningov in tekem zmanjkuje čas za opravljanje šolskih obveznosti.

Sodelovanje športnih pedagogov s klubskimi trenerji zelo variira. V klubih, ki imajo zaposlene poklicne trenerje, je sodelovanje bolj produktivno in daje dolgoročne uspehe. Prav tukaj se pokaže, kako pomembna je pravilna izobrazba trenerjev.

Športni oddelek dviga kvaliteto Gimnazijskega programa na Ptuju in ponuja odlično osnovo za razvoj športa na Ptuju in v okolici.

2.4. DOSEDANJE RAZISKAVE

Horvat in Zupančičeva (1995) sta ugotavljala, ali med skupinama dijakov in dijakinj, ki obiskujejo športne oddelke gimnazij, in dijakov ter dijakinj, ki obiskujejo splošne oddelke gimnazij, obstajajo pomembne razlike v njihovem psihičnem razvoju. Opravljeni sta bili dve testiranji v razmaku dveh let, kjer so bile proučevane razlike v storilnostni motivaciji, informiranosti, profilu emocij, strukturi osebnosti in odzivanju v frustracijskih situacijah med skupinama. Rezultati drugega testiranja so pokazali, da ima skupina športnikov in športnic višjo potrebo po doseganju uspeha z lastnim trdom, nešportniki in nešportnice pa dosegajo višje rezultate pri testu informiranosti. Športniki in športnice so bolj emocionalno stabilni, realistični, flegmatični in imajo bolj izdelane življenjske cilje, vedejo se bolj naravno, spontano in nezahtevno. V frustracijskih situacijah pa nešportniki in nešportnice agresivnost bolj usmerjajo proti sebi kot športniki.

Lotričeva (1999) je proučevala odnos učencev šestih razredov Osnovne šole Ivan Grohar v Škofji Loki do športne vzgoje oz. športa. Na osnovi anketnega vprašalnika je ugotovila, da večina učencev k uram športne vzgoje prihaja z veseljem, želijo si pa tudi, da bi imeli več ur športne vzgoje. Učenci si želijo vedno novih vaj in nalog in se zavedajo, da naj bi se športna aktivnost izvajala redno, tudi v prostem času in v vseh življenjskih obdobjih. Učenci redno spremljajo športne dogodke preko različnih medijev in se o njih pogovarjajo s prijatelji. Veliko pa jih je bilo neodločenih ob vprašanju, ali je množična športna aktivnost pomembnejša od vrhunškega športa.

Melihnova (2002) je primerjala odnos do športa in športne vzgoje dijakov in dijakinj športnih in ostalih oddelkov Gimnazije Škofja Loka. Rezultati ankete so pokazali, da ima dve tretjini dijakov in dijakinj splošnih oddelkov in 70 % dijakov in dijakinj športnih oddelkov Gimnazije Škofja Loka radih športno vzgojo. Zavedajo se, da je športna vzgoja pomembna tudi po končani osnovni šoli. Presenetljiv je bil podatek, da je kar tretjina vseh dijakov in dijakinj pogosto preveč utrujena in se jim ne ljubi biti pri uri. Rezultati so pokazali, da so dijaki in dijakinje športnih oddelkov bolj zadovoljni s svojimi gibalnimi sposobnostmi, športnim znanjem, svojim videzom in na splošno s samim seboj. Več kot 80 % vseh dijakov in dijakinj se strinja, da bi se vsak moral ukvarjati s športno rekreativno dejavnostjo.

Renerjeva (2002) je v raziskavi »Prosti čas mladih v Ljubljani« ugotovila, da je prosti čas je pri ljubljanski mladini predvsem v funkciji »vezanega časa«, v našem primeru šolskega dela in obveznosti ter nekaterih obšolskih dejavnosti, ki niso toliko sprostilne, rekreativne in prostočasne, kolikor so v funkciji nekega ne še natančno definirane, pa vendar vezanega, produktivnega, ciljnega, bodočega delovnega časa. Zaskrbljujoče je, da so najbolj razširjene oblike preživljanja prostega časa mladih ljudi v Ljubljani izrazito pasivne narave (gledanje televizije, poslušanje glasbe, telefoniranje...), kar se po mnenju raziskovalcev razume kot potreba po nezahtevnem, čim manj angažiranem in obremenjujočem počitku.

Harlem-Brundtland (2002) ugotavlja, da redno telesno dejavnost mladim preprečujejo mnogi dejavniki: pomanjkanje časa in motivacije, premajhna podpora in vodenje odraslih, občutek zadrege in nesposobnosti, pomanjkanje varnih prostorov za izvajanje telesne dejavnosti in drugo. Šola predstavlja enkratno priložnost pri

zagotavljanju časa, prostora in vodenja telesne dejavnosti za mlade in namen šolske športne vzgoje je s svojimi cilji pozitivno vplivati na biopsihosocialen razvoj odraščajočega mladega človeka in ga vzgojiti za zdravo in ustvarjalno življenje tudi v kasnejših letih.

Turk (2001) je ugotavljal odnos do športne vzgoje in športa na osnovni šoli Lucija. Dobil je pozitivne rezultate glede odnosa do športa in športne vzgoje. Učenci se večinoma strinjajo, da je šport pomemben del našega življenja. Zelo visoko ocenjujejo trditve, da športno udejstvovanje odpravlja čustveno napetost, da človek s športom popravi telesne in druge pomanjkljivosti, da razvija pozitivne odnose med sodelujočimi, da vzgaja in nauči spoštovati svojega nasprotnika.

Jurak, Kovačeva in Strel (2004) so ugotavljali priljubljenost športne vzgoje v primerjavi z drugimi šolskimi predmeti. Ugotovili so, da je športna vzgoja najbolj priljubljen šolski predmet med dekleti in fanti tako na razredni kot na predmetni stopnji. Nekoliko bolj je priljubljena pri fantih, kar je glede na različne interese fantov in deklet pričakovano.

Tašnerjeva (2005) je preučevala ali obstajajo razlike v odnosu do športne vzgoje in športa med Osnovno šolo Cirkulane–Zavrč kot vaško in Osnovno šolo Olge Meglič Ptuj kot mestno šolo in kakšne so te razlike. Anketa je bila izvedena med 140 učenci obeh šol. Ugotovljeno je bilo, da imajo učenci obeh šol do športne vzgoje in športa v povprečju zelo pozitiven odnos. Oboji se pozitivnih strani redne telesne aktivnosti zavedajo, zato k športni vzgoji v veliki večini prihajajo z veseljem. Razlike v vseh pogledih so bile manjše, kot so pričakovali. Menijo, da je do takih rezultatov prišlo zato, ker razlika vas-mesto le ni tako očitna. Ptuj s svojimi dobrimi 18.000 prebivalci vsekakor ni velemesto, zato se tudi ne more pričakovati, da bo življenjski stil mestnih ljudi toliko drugačen od vaškega.

Na osnovi analize dosedanjih raziskav sem si v nalogi zadal raziskati odnos do športne vzgoje dijakov in dijakinj športnih oddelkov Gimnazije Ptuj in dijakov in dijakinj ostalih oddelkov. Rezultate sem medsebojno primerjal in skušal ugotoviti, ali med skupinami obstajajo razlike.

3. CILJI RAZISKAVE

V skladu s predmetom in problemom raziskovanja sem si zastavil naslednji cilj:

ugotoviti želim, ali obstajajo razlike v odnosu do športa in športne vzgoje med dijaki športnih oddelkov in dijaki ostalih oddelkov na Gimnaziji Ptuj.

4. METODE DELA

4.1. VZOREC MERJENCEV

V anketo je bilo zajetih 128 dijakov in dijakinj Gimnazije Ptuj, in sicer 66 dijakov in dijakinj športnih oddelkov ter 62 dijakov in dijakinj ostalih oddelkov. Zajeti so vsi štirje športni oddelki in štiri učne skupine športne vzgoje od prvega do četrtega letnika.

Tabela 1: Vzorec merjencev

razred	dijaki	dijakinje	skupaj
1.š	16	3	19
2.š	15	6	21
3.š	10	7	17
4.š	3	6	9
1.e	12		12
2.d		17	17
3.e	7		7
3.b	6		6
4.c	5		5
4.d	12		12
4.e	3		3
skupaj	89	39	128

4.2. VZOREC SPREMENLJIVK

Vzorec spremenljivk predstavlja anonimni anketni vprašalnik sestavljen iz 35 trditev. Anketni vprašalnik je Likertovega tipa s petstopenjsko lestvico trditev, ki kažejo v kolikšni meri se anketiranci strinjajo z določeno trditvijo (1 – sploh se ne strinjam, 2 – v glavnem se ne strinjam, 3 – ne morem se odločiti, 4 – v glavnem se strinjam in 5 – popolnoma se strinjam).

Seznam kratic in opis spremenljivk

VPR01	Zelo rad imam športno vzgojo.
VPR02	K pouku športne vzgoje hodim, ker je obvezno.
VPR03	Čas, ki ga porabim pri športni vzgoji, bi lahko koristneje uporabil.
VPR04	Želel bi imeti več ur športne vzgoje.
VPR05	Športna vzgoja po končani osnovni šoli ni več pomembna.
VPR06	Športno vzgojo bi lahko ukinili.
VPR07	Športno vzgoja velikokrat odpade.
VPR08	Učenci naše šole imajo dovolj možnosti za športno udejstvovanje.
VPR09	Prostor, kjer vadimo, je primeren.
VPR10	Z veseljem prihajam k redni športni vzgoji.
VPR11	Pri vadbi zmorem narediti vse, kar zahteva učitelj.
VPR12	Pri vadbi naredim toliko, kot učitelj zahteva.
VPR13	Pri športni vzgoji rabim, da me učitelj vzpodbuja in motivira.
VPR14	Pri preverjanjih in meritvah dam vse od sebe.
VPR15	Večkrat se mi ne ljubi biti pri uri, ker sem utrujen.
VPR16	Dovolj dobro obvladam športne veščine.
VPR17	Zadovoljen sem s svojimi gibalnimi sposobnostmi.
VPR18	Zadovoljen sem s svojimi rezultati na meritvah (v šoli).
VPR19	Pri športni vzgoji si želim vedno novih vaj in nalog.
VPR20	Pri urah sodelujem aktivno, demonstriram, asistiram,...
VPR21	Vsak bi se moral ukvarjati s športnorekreativno dejavnostjo.
VPR22	Obiskujem športne prireditve, tekme.
VPR23	Veliko se o športu pogovarjam s prijatelji.
VPR24	Športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost.
VPR25	Redno spremljam športne dogodke preko medijev.
VPR26	V prostem času se sploh ne ukvarjam s športom.
VPR27	Množična športna aktivnost je pomembnejša od vrhunškega športa.
VPR28	Šport je bolj za moške.
VPR29	S športom človek popravi telesne in druge pomanjkljivosti.
VPR30	Šport družbo več stane, kot pa ima koristi od njega.
VPR31	Telesno sem dobro pripravljen.
VPR32	Zadovoljen sem s svojim športnim znanjem.
VPR33	Dobro skrbim za svoje zdravje.
VPR34	Zadovoljen sem s svojim videzom.
VPR35	Zadovoljen sem s seboj.

4.3. ORGANIZACIJA ZBIRANJA PODATKOV

Izvajanje ankete je potekalo v začetku meseca marca leta 2007. O izvajanju ankete sem se predhodno dogovoril z ravnateljico in profesorji športne vzgoje. Profesorji športne vzgoje so mi za izvedbo ankete odstopili prvih 10 minut športne vzgoje v vsakem oddelku posebej. Anketa je bila anonimna, dijaki in dijakinje so jo izpolnjevali prostovoljno.

4.4. METODE OBDELAVE PODATKOV

Dobljeni podatki so bili obdelani s statističnim paketom SPSS na Inštitutu za kineziologijo Fakultete za šport. Izračunani so bili parametri osnovne statistike (povprečne vrednosti, standardni odkloni, frekvence odgovorov).

5. EMPIRIČNI PODATKI Z RAZPRAVO

Vseh 35 trditev so dijaki in dijakinje ocenjevali s trditvami od 1 - sploh se ne strinjam, do 5 - popolnoma se strinjam. Na naslednjih straneh sta prikazani tabeli s povprečnimi vrednostmi, standardnimi odkloni in standardnimi napakami za vsako trditev. V prvi tabeli so vrednosti ločene po oddelkih, v drugi pa po spolu. V nadaljevanju je v tabelah prikazana pogostost obkroženih trditev v frekvencah (frekv) in odstotkih (%) za dijake in dijakinje športnih oddelkov Gimnazije Ptuj (1) in za dijake in dijakinje ostalih oddelkov Gimnazije Ptuj (2). Vsaka trditev vsebuje tudi grafičen prikaz, ki kaže primerjavo odstotkov obkroženih ocen za posamezne trditve med dijaki in dijakinjami športnih oddelkov ter dijaki in dijakinjami ostalih oddelkov. Sledi še kratka interpretacija in razprava.

Tabela 2: Osnovni statistični parametri glede na oddelek, ki ga dijaki obiskujejo

Legenda:

POVP - povprečne vrednosti ocen trditev

ST.OD. - standardni odkloni

ST.N. - standardne napake

1 – Športni oddelki gimnazije Ptuj (66 dijakov in dijakinj)

2 – Ostali oddelki Gimnazije Ptuj (62 dijakov in dijakinj)

TRDITEV	ODDEL.	POVP	ST.OD.	ST.N.
1. Zelo rad imam športno vzgojo.	1	4,47	0,661	0,081
	2	4,13	1,094	0,139
2. K pouku športne vzgoje hodim, ker je obvezno.	1	2,82	1,391	0,171
	2	2,63	1,581	0,201
3. Čas, ki ga porabim pri športni vzgoji, bi lahko koristneje uporabil.	1	2,11	1,204	0,148
	2	2,03	1,173	0,149
4. Želel bi imeti več ur športne vzgoje.	1	3,06	1,334	0,164
	2	3,60	1,396	0,177
5. Športna vzgoja po končani osnovni šoli ni več pomembna.	1	1,32	0,747	0,092
	2	1,71	1,246	0,158
6. Športno vzgojo bi lahko ukinili.	1	1,38	0,941	0,116
	2	1,37	0,910	0,116
7. Športno vzgoja velikokrat odpade.	1	1,53	0,827	0,102
	2	2,02	1,166	0,148
8. Učenci naše šole imajo dovolj možnosti za športno udejstvovanje.	1	3,30	1,252	0,154
	2	3,23	1,260	0,160
9. Prostor, kjer vadimo, je primeren.	1	3,30	1,336	0,164
	2	4,10	1,051	0,134
10. Z veseljem prihajam k redni športni vzgoji.	1	4,06	0,839	0,103

	2	4,08	1,076	0,137
11. Pri vadbi zmorem narediti vse, kar zahteva učitelj.	1	4,30	0,723	0,089
	2	3,81	1,006	0,128
12. Pri vadbi naredim toliko, kot učitelj zahteva.	1	4,06	0,721	0,089
	2	3,85	0,865	0,110
13. Pri športni vzgoji potrebujem to, da me učitelj vzpodbuja in motivira.	1	3,11	1,383	0,170
	2	2,90	1,387	0,176
14. Pri preverjanjih in meritvah dam vse od sebe.	1	3,95	0,867	0,107
	2	3,84	1,119	0,142
15. Večkrat se mi ne ljubi biti pri uri, ker sem utrujen.	1	3,12	1,196	0,147
	2	2,60	1,420	0,180
16. Dovolj dobro obvladam športne veščine.	1	3,98	0,886	0,109
	2	3,39	1,077	0,137
17. Zadovoljen sem s svojimi gibalnimi sposobnostmi.	1	3,82	0,991	0,122
	2	3,34	1,070	0,136
18. Zadovoljen sem s svojimi rezultati na meritvah (v šoli).	1	3,73	0,851	0,105
	2	3,26	1,130	0,143
19. Pri športni vzgoji si želim vedno novih vaj in nalog.	1	3,79	4,875	0,600
	2	3,03	1,355	0,172
20. Pri urah sodelujem aktivno, demonstriram, asistiram...	1	3,23	0,989	0,122
	2	3,18	1,248	0,159
21. Vsak bi se moral ukvarjati s športnorekreativno dejavnostjo.	1	4,59	0,679	0,084
	2	4,55	0,739	0,094
22. Obiskujem športne prireditve, tekme.	1	4,53	0,915	0,113
	2	3,84	1,104	0,140
23. Veliko se o športu pogovarjam s prijatelji.	1	4,24	0,912	0,112
	2	3,65	1,282	0,163
24. Športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost.	1	4,15	0,808	0,100
	2	4,08	1,045	0,133
25. Redno spremljam športno dogajanje preko medijev.	1	4,26	0,997	0,123
	2	3,68	1,265	0,161
26. V prostem času se sploh ne ukvarjam s športom.	1	1,56	1,191	0,147
	2	1,53	1,067	0,135
27. Množična športna aktivnost je pomembnejša od vrhunškega športa.	1	2,88	1,157	0,142
	2	3,71	1,014	0,129
28. Šport je bolj za moške.	1	1,89	1,266	0,156
	2	1,85	1,304	0,166
29. S športom človek popravi telesne in druge pomanjkljivosti.	1	4,15	0,846	0,104
	2	3,81	1,038	0,132
30. Šport družbo več stane, kot pa ima koristi od njega.	1	1,91	1,034	0,127
	2	1,61	0,930	0,118
31. Telesno sem dobro pripravljen.	1	4,05	0,689	0,085
	2	3,47	0,953	0,121
32. Zadovoljen sem s svojim športnim znanjem.	1	3,97	0,841	0,103
	2	3,79	1,026	0,130
33. Dobro skrbim za svoje zdravje.	1	3,98	0,969	0,119
	2	3,50	1,067	0,136
34. Zadovoljen sem s svojim videzom.	1	3,76	0,842	0,104
	2	3,42	1,049	0,133
35. Zadovoljen sem s seboj.	1	3,97	0,841	0,103
	2	3,98	1,063	0,135

Tabela 3: Osnovni statistični parametri glede na spol dijakov

Legenda:

1 - moški spol (89 dijakov)

2 - ženski spol (39 dijakinj)

TRDITEV	SPOL	POVP	ST.OD.	ST.N.
1. Zelo rad imam športno vzgojo.	1	4,46	0,840	0,089
	2	3,95	0,972	0,156
2. K pouku športne vzgoje hodim, ker je obvezno.	1	2,64	1,502	0,159
	2	2,92	1,440	0,231
3. Čas, ki ga porabim pri športni vzgoji, bi lahko koristneje uporabil.	1	2,15	1,202	0,127
	2	1,90	1,142	0,183
4. Želel bi imeti več ur športne vzgoje.	1	3,71	1,316	0,139
	2	2,44	1,119	0,179
5. Športna vzgoja po končani osnovni šoli ni več pomembna.	1	1,54	1,088	0,115
	2	1,44	0,912	0,146
6. Športno vzgojo bi lahko ukinili.	1	1,34	,852	00,090
	2	1,46	1,072	0,172
7. Športna vzgoja velikokrat odpade.	1	1,87	1,079	0,114
	2	1,54	0,884	0,142
8. Učenci naše šole imajo dovolj možnosti za športno udejstvovanje.	1	3,28	1,225	0,130
	2	3,23	1,327	0,213
9. Prostor, kjer vadimo, je primeren.	1	3,70	1,238	0,131
	2	3,67	1,344	0,215
10. Z veseljem prihajam k redni športni vzgoji.	1	4,19	0,903	0,096
	2	3,79	1,031	0,165
11. Pri vadbi zmorem narediti vse, kar zahteva učitelj.	1	4,16	0,903	0,096
	2	3,85	,875	00,140
12. Pri vadbi naredim toliko, kot učitelj zahteva.	1	3,94	0,844	0,089
	2	4,00	0,688	0,110
13. Pri športni vzgoji potrebujem to, da me učitelj vzpodbuja in motivira.	1	2,80	1,350	0,143
	2	3,49	1,355	0,217
14. Pri preverjanjih in meritvah dam vse od sebe.	1	4,02	0,941	0,100
	2	3,62	1,067	0,171
15. Večkrat se mi ne ljubi biti pri uri, ker sem utrujen.	1	2,83	1,350	0,143
	2	2,95	1,297	0,208
16. Dovolj dobro obvladam športne veščine.	1	3,83	0,991	0,105
	2	3,38	1,042	0,167
17. Zadovoljen sem s svojimi gibalnimi sposobnostmi.	1	3,80	0,932	0,099
	2	3,10	1,165	0,187
18. Zadovoljen sem s svojimi rezultati na meritvah (v šoli).	1	3,74	0,972	0,103
	2	2,95	0,916	0,147
19. Pri športni vzgoji si želim vedno novih vaj in nalog.	1	3,48	4,301	0,456
	2	3,28	1,099	0,176
20. Pri urah sodelujem aktivno, demonstriram, asistiram...	1	3,26	1,163	0,123
	2	3,08	1,010	0,162
21. Vsak bi se moral ukvarjati s športnorekreativno dejavnostjo.	1	4,54	0,724	0,077
	2	4,64	0,668	0,107

22. Obiskujem športne prireditve, tekme.	1	4,22	1,063	0,113
	2	4,13	1,080	0,173
23. Veliko se o športu pogovarjam s prijatelji.	1	4,15	1,006	0,107
	2	3,51	1,315	0,211
24. Športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost.	1	4,06	0,921	0,098
	2	4,26	0,938	0,150
25. Redno spremljam športno dogajanje preko medijev.	1	4,22	1,063	0,113
	2	3,41	1,208	0,193
26. V prostem času se sploh ne ukvarjam s športom.	1	1,58	1,195	0,127
	2	1,46	0,969	0,155
27. Množična športna aktivnost je pomembnejša od vrhunskega športa.	1	3,33	1,250	0,133
	2	3,18	0,942	0,151
28. Šport je bolj za moške.	1	2,12	1,338	0,142
	2	1,31	0,922	0,148
29. S športom človek popravi telesne in druge pomanjkljivosti.	1	4,04	0,976	0,103
	2	3,85	0,904	0,145
30. Šport družbo več stane, kot pa ima koristi od njega.	1	1,78	1,031	0,109
	2	1,74	0,910	0,146
31. Telesno sem dobro pripravljen.	1	3,96	0,838	0,089
	2	3,33	0,806	0,129
32. Zadovoljen sem s svojim športnim znanjem.	1	4,02	0,904	0,096
	2	3,56	0,940	0,151
33. Dobro skrbim za svoje zdravje.	1	3,84	0,999	0,106
	2	3,54	1,120	0,179
34. Zadovoljen sem s svojim videzom.	1	3,75	0,895	0,095
	2	3,23	1,012	0,162
35. Zadovoljen sem s seboj.	1	4,20	0,756	0,080
	2	3,46	1,144	0,183

5.1. PRIMERJAVA REZULTATOV OSNOVNE STATISTIKE PO ODDELKIH ZA VSAKO TRDITEV

Legenda:

ŠP – Športni oddelki Gimnazije Ptuj

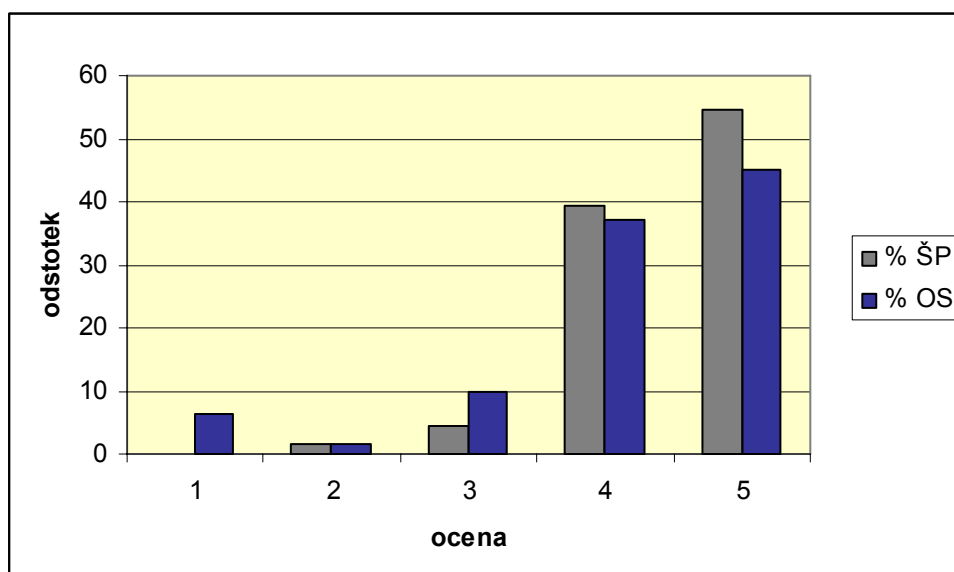
OS – Ostali oddelki Gimnazije Ptuj

1. Zelo rad imam športno vzgojo.

Tabela 4: Odgovori na trditve št. 1:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	1	1	1,5	1,6
3 - ne morem se odločiti	3	6	4,5	9,7
4 - v glavnem se strinjam	26	23	39,4	37,1
5 - popolnoma se strinjam	36	28	54,5	45,2
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 1:

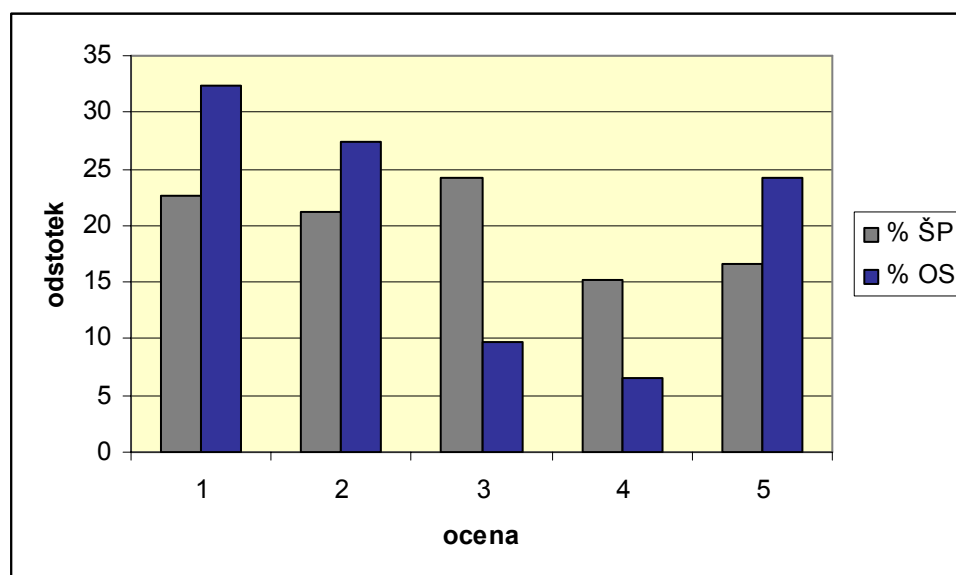
Kot je razvidno iz tabele 4 in grafične ponazoritve, ima kar slabih 94% dijakov in dijakinj v športnih oddelkih (SP) in 82 % dijakov in dijakinj ostalih oddelkov (OS) radih pouk športne vzgoje (združeni oceni 4 in 5). Razumljivo je, da med dijaki in dijakinjami športnih oddelkov sploh ni takih, ki se s trditvijo ne bi strinjali, medtem ko med dijaki in dijakinjami ostalih oddelkov športne vzgoje ne marajo le štirje. Nekaj več je takih, ki so neodločeni (4,5 in 9,7 %). Tako stanje je vsekakor zelo pozitivno in razveseljivo, saj je veselje do predmeta bistveno za kvalitetno delo. Glede na pogovore z učitelji in učiteljicami pa sem pričakoval, da bodo med športnimi in ostalimi oddelki večje razlike. Te razlike naj bi se odražale predvsem v motivaciji za športno vzgojo in športno dejavnost. Pričakovano je, da je motiviranost za športno vzgojo pri dijakih in dijakinjah športnih oddelkov višja kot pri dijakih ostalih oddelkov.

2. K pouku športne vzgoje hodim, ker je obvezno.

Tabela 5: Odgovori na trditve št. 2:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	15	20	22,7	32,3
2 - v glavnem se ne strinjam	14	17	21,2	27,4
3 - ne morem se odločiti	16	6	24,2	9,7
4 - v glavnem se strinjam	10	4	15,2	6,5
5 - popolnoma se strinjam	11	15	16,7	24,2
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 2:

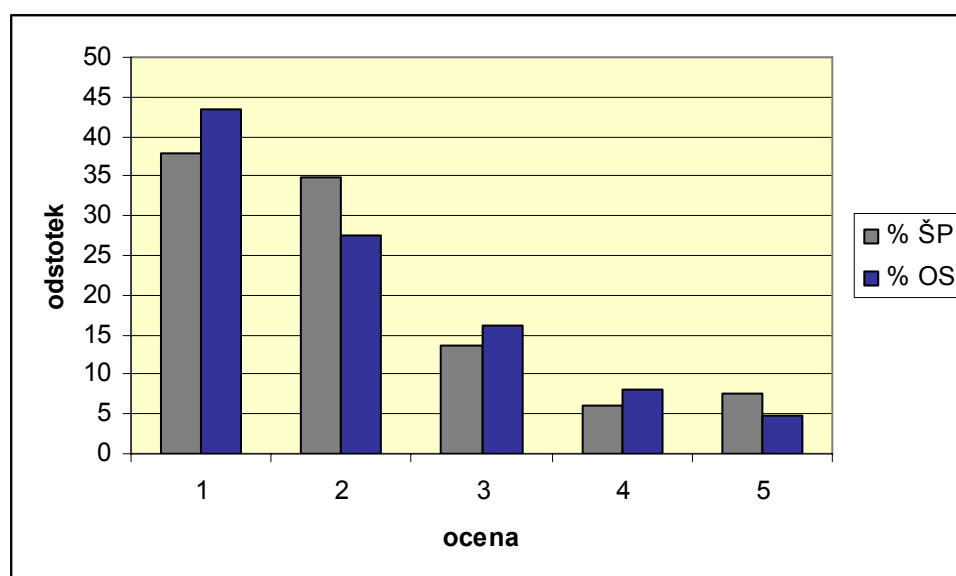
Rezultati kažejo, da dijaki in dijakinje obeh oddelkov v kar velikem odstotku hodijo k pouku športne vzgoje, ker je obvezna. V športnih oddelkih 31,9 % in v ostalih oddelkih 30,7 %. Pričakovati bi bilo, da dijaki in dijakinje športnih oddelkov športno vzgojo obiskujejo iz lastnih interesov in da je njihova motivacija za športno dejavnost visoka. Na drugi strani imamo tudi veliko takšnih, ki se s trditvijo ne strinjajo (združeni oceni 1 in 2), predvsem med dijaki in dijakinjami OS je takih skoraj 60 %. Med dijaki in dijakinjami SP je teh 43,9 %. Sklepamo lahko, da le-ti hodijo k pouku iz drugih razlogov oziroma tudi iz lastnih interesov.

3. Čas, ki ga porabim pri športni vzgoji, bi lahko koristneje uporabil.

Tabela 6: Odgovori na trditve št. 3:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	25	27	37,9	43,5
2 - v glavnem se ne strinjam	23	17	34,8	27,4
3 - ne morem se odločiti	9	10	13,6	16,1
4 - v glavnem se strinjam	4	5	6,1	8,1
5 - popolnoma se strinjam	5	3	7,6	4,8
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 3:

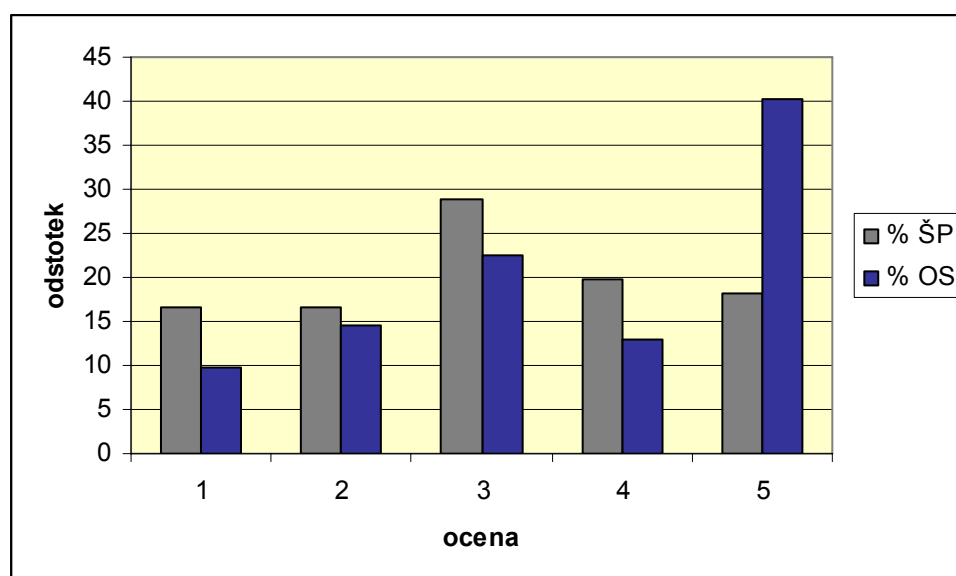
Velika večina obeh skupin (73,7 % dijakov in dijakinj SP in skoraj 71 % dijakov in dijakinj OS) se s trditvijo, da bi lahko čas, ko so pri športni vzgoji, koristneje uporabili, ne strinja. Glede na to lahko sklepam, da se jim zdi pouk športne vzgoje potreben in koristen. Tudi pri ostalih ocenah sta si skupini zelo podobni. Da bi lahko čas koristenje preživel, meni 13,7 % športnih oddelkov in 12,9 % ostalih oddelkov.

4. Želel bi imeti več ur športne vzgoje.

Tabela 7: Odgovori na trditve št. 4:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	11	6	16,7	9,7
2 - v glavnem se ne strinjam	11	9	16,7	14,5
3 - ne morem se odločiti	19	14	28,8	22,6
4 - v glavnem se strinjam	13	8	19,7	12,9
5 - popolnoma se strinjam	12	25	18,2	40,3
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 4:

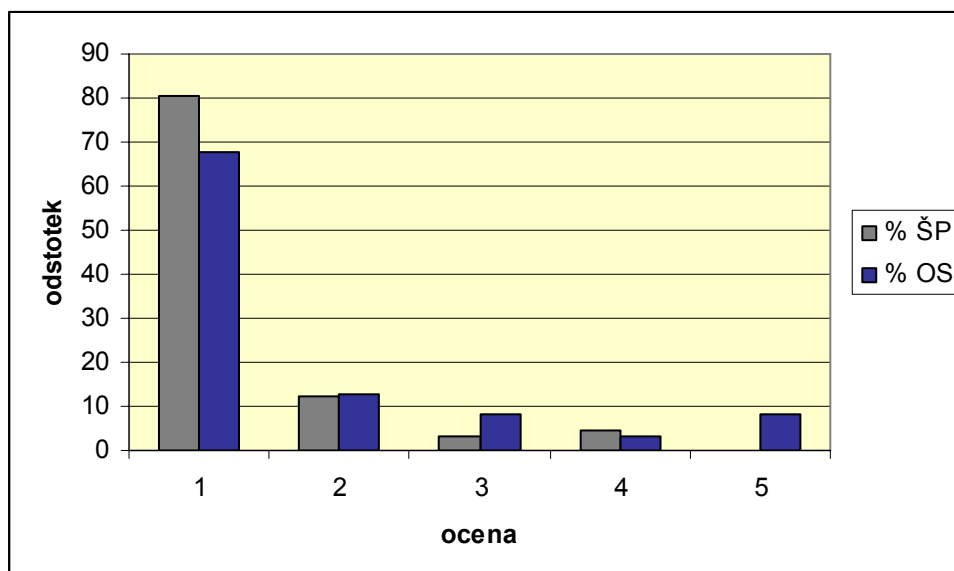
Analiza odgovorov pri 4. trditvi kaže, da si kar 53,2 % dijakov in dijakinj OS želi več športne vzgoje in pa 37,9 % dijakov in dijakinj SP želi več ur športne vzgoje. Pri slednjih je podatek pričakovan, saj izhajamo iz dejstva, da je zraven številnih treningov 6 ur športne vzgoje na teden zadostnih. Neodločenih je pri SP 28,8 % in 22,6 % pri OS. Več dijakov in dijakinj SP (33,2 %) si ne želi več ur športne vzgoje. Tudi tukaj izhajamo iz dejstva, da imajo urnik športnih dejavnosti že dovolj poln.

5. Športna vzgoja po končani osnovni šoli ni več pomembna.

Tabela 8: Odgovori na trditve št. 5:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	53	42	80,3	67,7
2 - v glavnem se ne strinjam	8	8	12,1	12,9
3 - ne morem se odločiti	2	5	3,0	8,1
4 - v glavnem se strinjam	3	2	4,5	3,2
5 - popolnoma se strinjam	0	5	0,0	8,1
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 5:

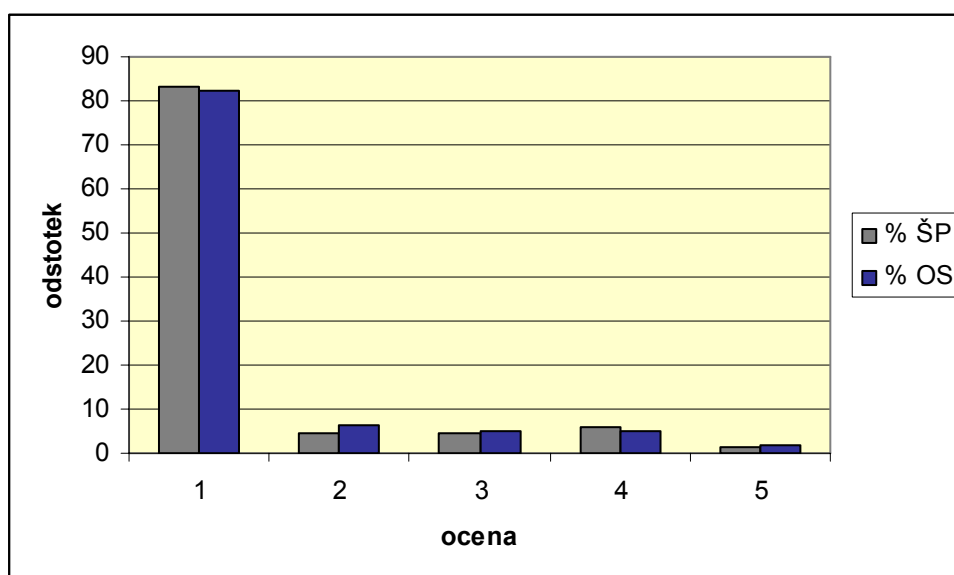
Kar 92,4 % dijakov in dijakinj SP meni, da je športna vzgoja po končani osnovni šoli prav tako pomembna. Med dijaki in dijakinjami OS je takega mnenja 80,6 % anketiranih. Takih, ki menijo nasprotno, je med dijaki in dijakinjami SP 4,5 %, med dijaki in dijakinjami OS pa 11,3 %. Pri dijakih in dijakinjah SP je podatek, da se jim športna vzgoja po končani osnovni šoli zdi pomembna, pričakovan, saj šport predstavlja pomemben del njihovega vsakdana. Pri dijakih OS pa tako visok odstotek nestrinjanja z trditvijo, da športna vzgoja po končani osnovni šoli ni več pomembna, vzbuja upanje, da se bodo s športom ukvarjali še v poznejšem obdobju.

6. Športno vzgojo bi lahko ukinili.

Tabela 9: Odgovori na trditve št. 6:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	55	51	83,3	82,3
2 - v glavnem se ne strinjam	3	4	4,5	6,5
3 - ne morem se odločiti	3	3	4,5	4,8
4 - v glavnem se strinjam	4	3	6,1	4,8
5 - popolnoma se strinjam	1	1	1,5	1,6
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 6:

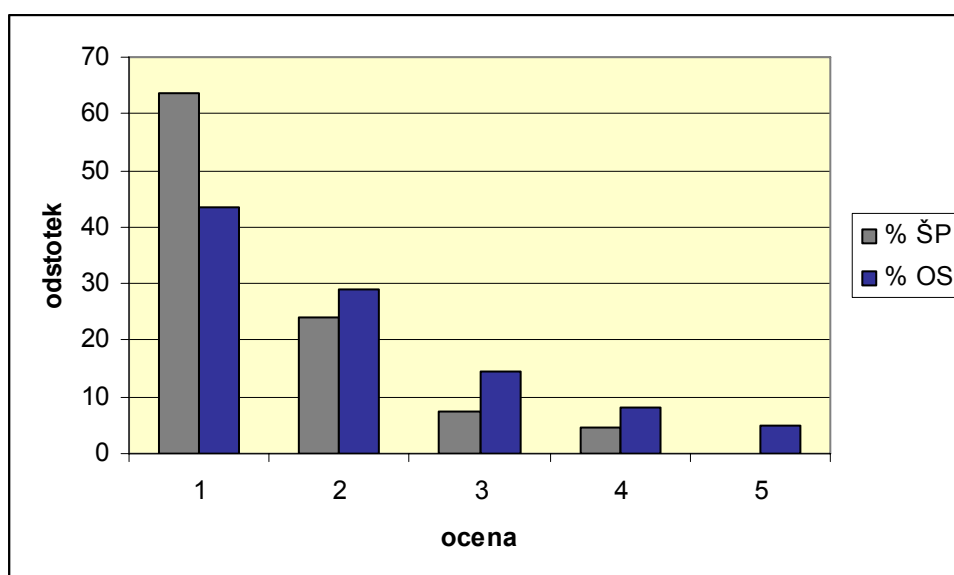
Med dijaki in dijakinjah SP je pet takih, ki menijo, da bi športno vzgojo lahko ukinili, med dijaki in dijakinjami OS pa so takšnega mnenja štirje. Skoraj 88 % dijakov in dijakinj se ne strinja, da bi športno vzgojo lahko ukinili. Sklepamo lahko, da se dovolj dobro zavedajo pozitivnih učinkov športne vzgoje pri razvoju njihove športne poti in da v njem do določene mere tudi uživajo. Dijaki in dijakinje OS so podobnega mnenja, saj jih skoraj 89 % meni, da športne vzgoje ne bi smeli ukiniti. Zanimivo je, da je med dijaki tudi šest takih, ki se o tej trditvi ne morejo odločiti.

7. Športna vzgoja velikokrat odpade.

Tabela 10: Odgovori na trditev št. 7:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	42	27	63,6	43,5
2 - v glavnem se ne strinjam	16	18	24,2	29,0
3 - ne morem se odločiti	5	9	7,6	14,5
4 - v glavnem se strinjam	3	5	4,5	8,1
5 - popolnoma se strinjam	0	3	0,0	4,8
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 7:

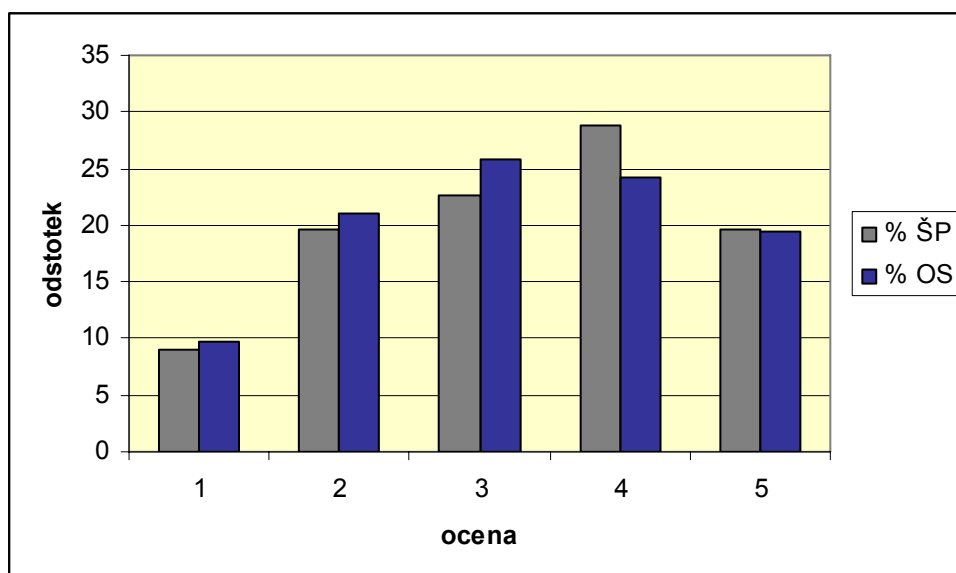
Visok odstotek dijakov in dijakinj obeh skupin pravi, da športna vzgoja ne odpade velikokrat, in sicer dobrih 87,9 % dijakov in dijakinj SP ter 72,5 % dijakov in dijakinj OS. Iz tega lahko sklepamo, da športna vzgoja pri obeh skupinah poteka redno po programu. Razumljivo pa je, da kdaj iz različnih razlogov tudi odpade. Tako namreč meni dobrih 4,5 % dijakov in dijakinj SP in približno trikrat toliko ostalih dijakov in dijakinj. Pri tej trditvi so odgovori zelo relativni, saj si dijaki lahko različno predstavljajo besedo velikokrat.

8. Učenci naše šole imajo dovolj možnosti za športno udejstvovanje.

Tabela 11: Odgovori na trditev št. 8:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	6	6	9,1	9,7
2 - v glavnem se ne strinjam	13	13	19,7	21,0
3 - ne morem se odločiti	15	16	22,7	25,8
4 - v glavnem se strinjam	19	15	28,8	24,2
5 - popolnoma se strinjam	13	12	19,7	19,4
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 8:

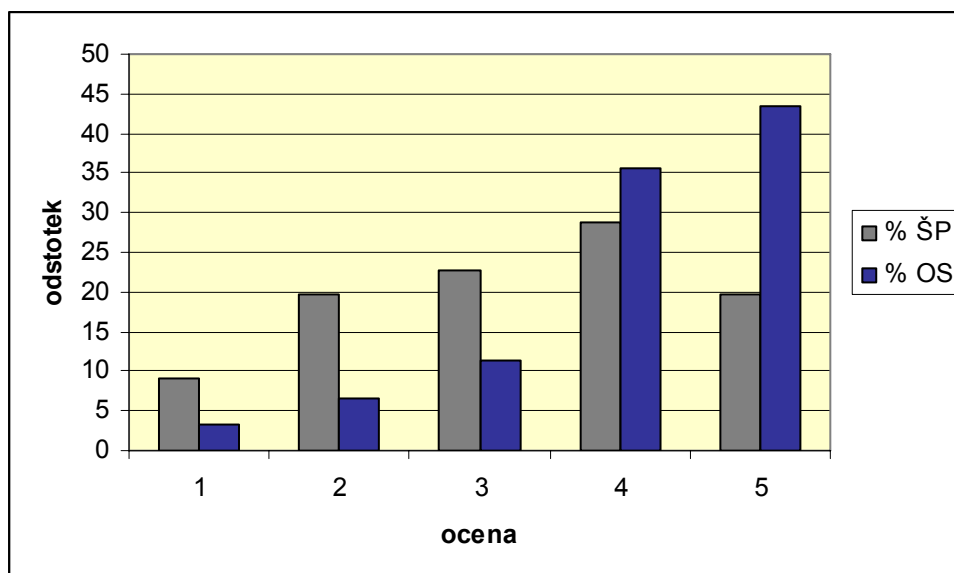
Skoraj polovica dijakov in dijakinj SP in slabih 44 % dijakov in dijakinj OS meni, da imajo na njihovi šoli dovolj možnosti za športno udejstvovanje. Glede na to, da na šoli poteka veliko športnih interesnih dejavnosti, sem tako mnenje pričakoval. Skoraj četrtina dijakov in dijakinj se ne more odločiti. Predvidevam, da bi lahko bil razlog v nepoznavanju športnih vsebin na šoli. 28,8 % dijakov in dijakinj SP in 30,7 % dijakov in dijakinj OS se s trditvijo ne strinja. Spet pa se pojavi vprašanje, koliko dijaki izkoristijo te možnosti na šoli, torej koliko se udeležujejo različnih športnih aktivnosti.

9. Prostor, kjer vadimo, je primeren.

Tabela 12: Odgovori na trditve št. 9:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	9	2	9,1	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	10	4	19,7	6,5
3 - ne morem se odločiti	13	7	22,7	11,3
4 - v glavnem se strinjam	20	22	28,8	35,5
5 - popolnoma se strinjam	14	27	19,7	43,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 9:

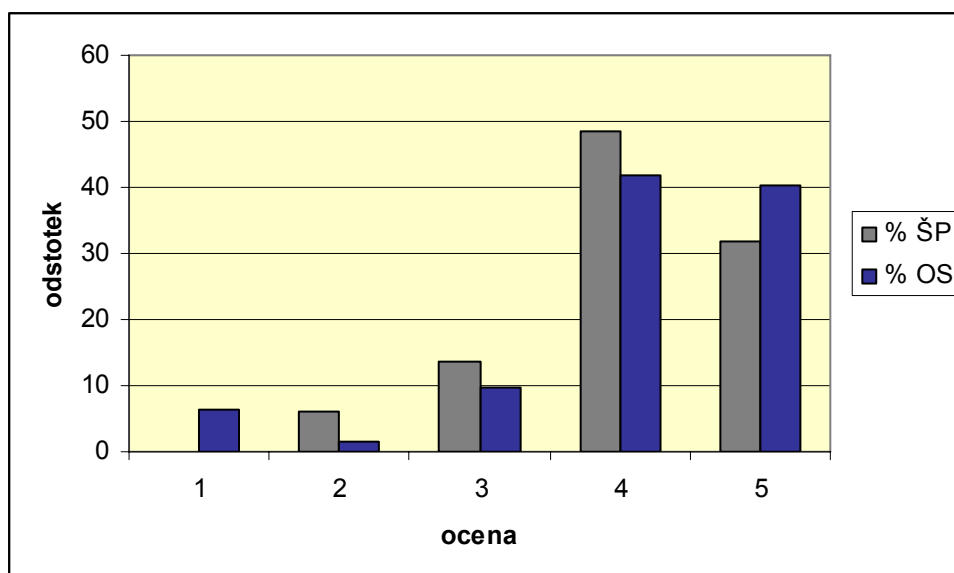
Dobljeni podatki pri tej trditvi so bili najbolj pričakovani. Dijaki in dijakinje OS se namreč v veliki večini (79 %) strinjajo s trditvijo, da je prostor, kjer poteka športna vzgoja, primeren. Pri dijakih in dijakinjah SP so zahteve športne infrastrukture višje, zato je odstotek nižji in sicer 48,5 %. Športna dvorana šole je sicer nova, vendar ne zadostuje vsem standardom. Njene mere niso zadostne za igranje rokometu ali malega nogometu. Trditvi nasprotuje 28,8 % dijakov in dijakinj SP in 9,7 % dijakov in dijakinj OS. Dijaki in dijakinje SP so torej kritični do športne infrastrukture šole, saj za vrhunski trening ne zadostuje. Dijaki in dijakinje OS imajo očitno nižje zahteve, saj za njihovo športno vzgojo infrastruktura zadostuje.

10. Z veseljem prihajam k redni športni vzgoji.

Tabela 13: Odgovori na trditev št. 10:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	4	1	6,1	1,6
3 - ne morem se odločiti	9	6	13,6	9,7
4 - v glavnem se strinjam	32	26	48,5	41,9
5 - popolnoma se strinjam	21	25	31,8	40,3
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 10:

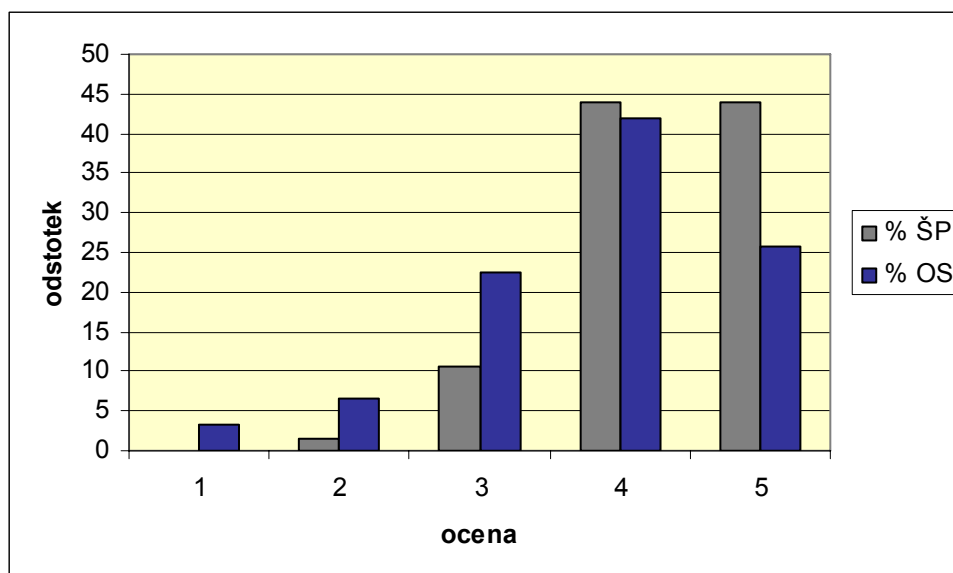
Za športne pedagoge pomeni analiza odgovorov pri tej trditvi, da delajo dobro. Kar 80,3 % dijakov in dijakinj SP in dobrih 82 % dijakov in dijakinj OS se v glavnem ali popolnoma strinja, da k redni športni vzgoji prihajajo z veseljem. Očitno je navdušenje med dijaki kazalec, da je športa vzgoja na Gimnaziji Ptuj kvalitetna. Med dijaki in dijakinjami SP jih je tudi kar nekaj, ki se ne morejo odločiti (13,6 %). Taki, ki k pouku športne vzgoje prihajajo z odporom (obkrožen odgovor 1 - sploh se ne strinjam), so med dijaki in dijakinjami OS štirje. Pri dijakih in dijakinjah SP teh ni. Le eden dijak OS je obkrožil odgovor 2 - v glavnem se ne strinjam. Pri dijakih in dijakinjah SP pa so taki štirje.

11. Pri vadbi zmorem narediti vse, kar zahteva učitelj.

Tabela 14: Odgovori na trditve št. 11:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	2	0,0	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	1	4	1,5	6,5
3 - ne morem se odločiti	7	14	10,6	22,6
4 - v glavnem se strinjam	29	26	43,9	41,9
5 - popolnoma se strinjam	29	16	43,9	25,8
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 11:

Bolj opazna razlika se je pojavila pri obkroženi oceni 5 - popolnoma se strinjam. 43,9 % dijakov in dijakinj SP namreč meni, da zmorejo pri vadbi narediti vse, kar zahteva učitelj, medtem ko je ta odstotek pri dijakih in dijakinjah OS precej nižji (25,8 %). Pri tem se pojavi vprašanje, kakšne so naloge, ki jih pripravijo učitelji. Predvidevam pa, da so naloge, ki jih izvajajo dijaki in dijakinje SP zahtevnejše od dijakov in dijakinj OS. Zanimivo je, da se že pri obkroženi oceni 4 - v glavnem se strinjam odstotek izenači. To je obkrožilo skoraj 44 % dijakov in dijakinj SP in 41,9 % dijakov in dijakinj OS.

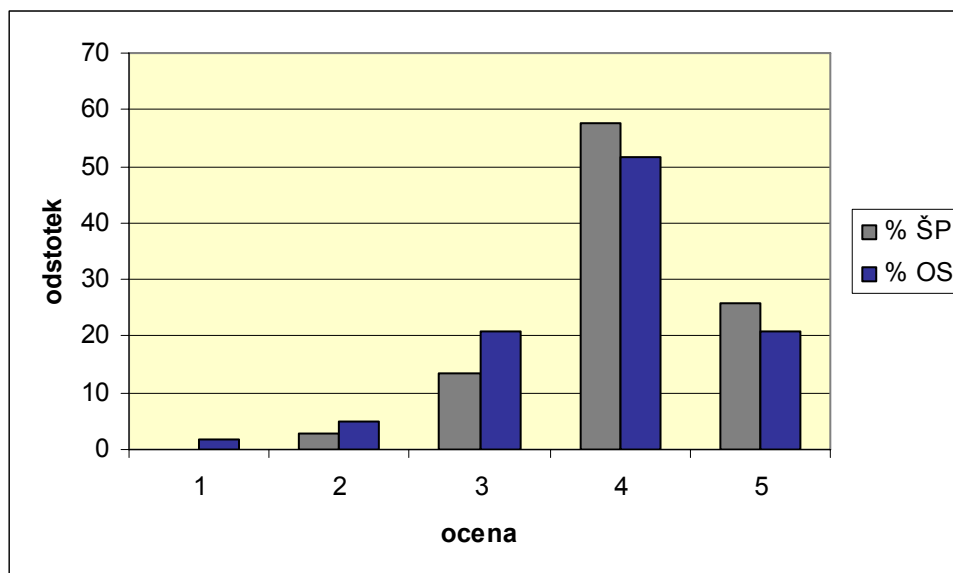
Velika razlika je tudi med dijaki in dijakinjami, ki se niso znali odločiti. Takšnih je skoraj 23 % dijakov in dijakinj OS in le 10, 6 % dijakov in dijakinj SP. Zelo veliko je takih, ki zmorejo v celoti narediti vse, kar od njih zahteva učitelj. Morda učitelji pri pouku športnih oddelkov več pozornosti namenijo individualizaciji vadbenega procesa in na ta način bolj prilagodijo pouk posamezniku in njegovi športni disciplini.

12. Pri vadbi naredim toliko, kot učitelj zahteva.

Tabela 15: Odgovori na trditev št. 12:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	1	0,0	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	2	3	3,0	4,8
3 - ne morem se odločiti	9	13	13,6	21,0
4 - v glavnem se strinjam	38	32	57,6	51,6
5 - popolnoma se strinjam	17	13	25,8	21,0
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 12:

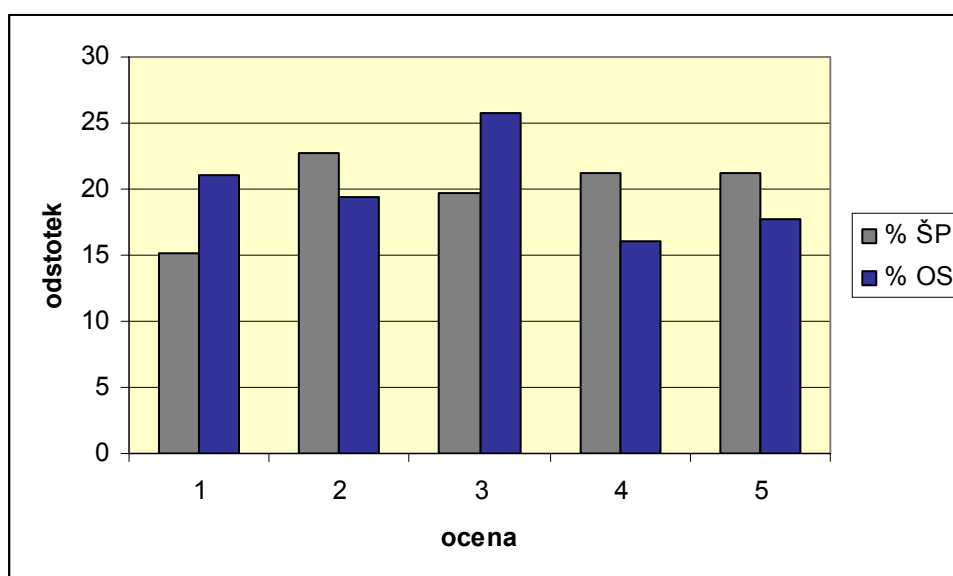
12. trditev se nanaša na motivacijo dijakov. Največ dijakov in dijakinj se je odločilo za oceno 4. Teh je pri SP 57,6 % dijakov in pri OS 51,6 %. Skupno se jih kar dobrih 83 % strinja, da naredijo vse, kar od njih zahteva učitelj. Tudi pri ocenah 1 in 2 je odstotek med skupinama podoben. Trdimo lahko, da je delo dijakov in dijakinj pri urah športne vzgoje zelo odvisno od učiteljevega truda, da pripravi dijake in dijakinje do intenzivnega dela pri urah športne vzgoje.

13. Pri športni vzgoji rabim, da me učitelj vzpodbuja in motivira.

Tabela 16: Odgovori na trditev št. 13:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	10	13	15,2	21,0
2 - v glavnem se ne strinjam	15	12	22,7	19,4
3 - ne morem se odločiti	13	16	19,7	25,8
4 - v glavnem se strinjam	14	10	21,2	16,1
5 - popolnoma se strinjam	14	11	21,2	17,7
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 16: Odgovori na trditev št. 13:

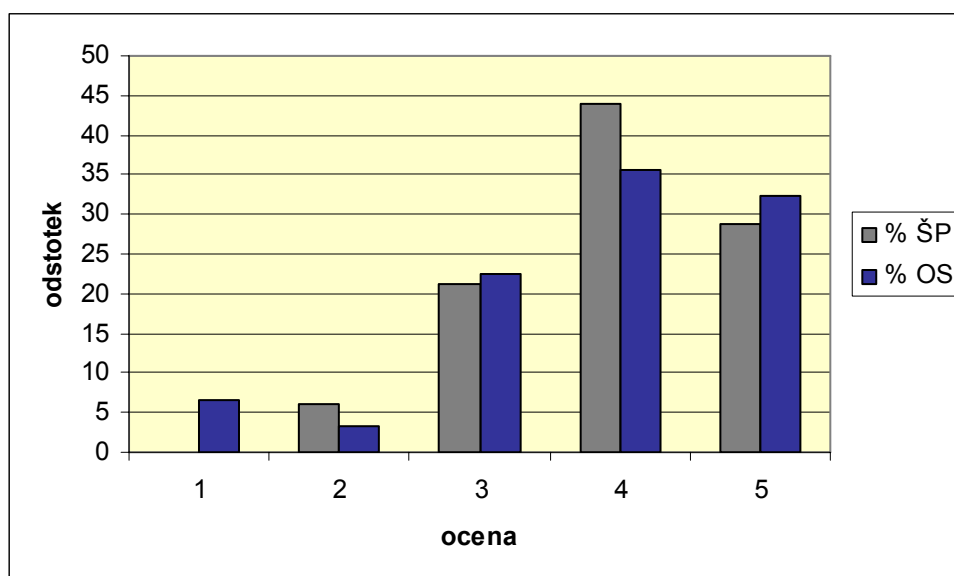
Iz grafa je razvidno, da so se odgovori dijakov in dijakinj obeh skupin enakomerno razporedili glede na ocene. Če seštejemo oceni 4 in 5 vidimo, da prihaja med dijaki in dijakinjami SP in dijaki in dijakinjami OS do odstopanja. Dijaki in dijakinje SP so dosegli 42,4 %, dijaki in dijakinje OS pa le 33,8 %. Pri dijakih in dijakinjah OS je kar 25 % neodločenih. Dijaki in dijakinje OS so bolj samostojni pri delu, ali pa morda učitelji nimajo toliko avtoritete, saj se jih je skoraj 5 % več odločilo za odgovor 1 ali 2. Menim da je to običajno, da so dijaki in dijakinje razporedili enakomerno po ocenah, saj so dijaki in dijakinje različni in zato potrebujejo različno mero motivacije od zunaj.

14. Pri preverjanjih in meritvah dam vse od sebe.

Tabela 17: Odgovori na trditev št. 14:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	4	2	6,1	3,2
3 - ne morem se odločiti	14	14	21,2	22,6
4 - v glavnem se strinjam	29	22	43,9	35,5
5 - popolnoma se strinjam	19	20	28,8	32,3
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 14:

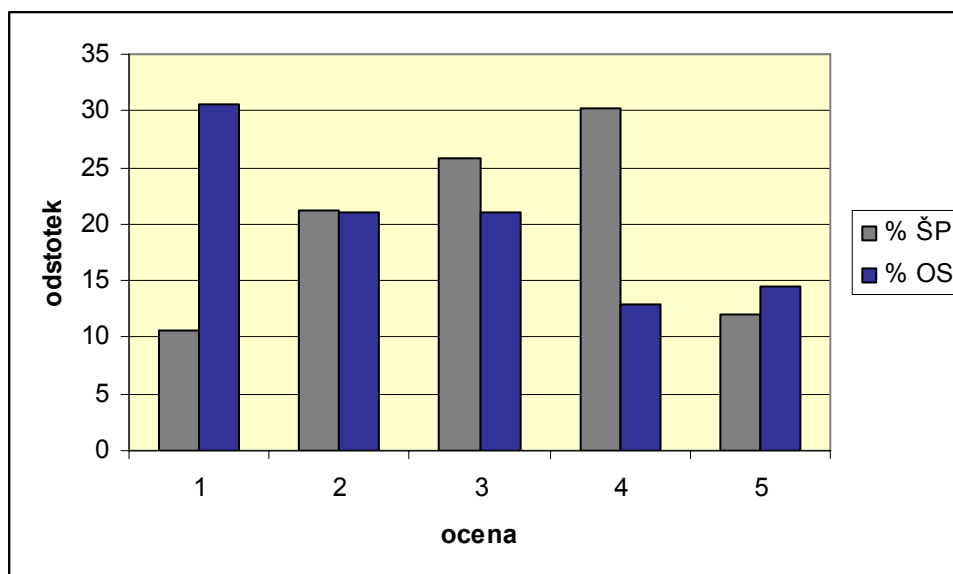
Večina (kar 72,7 % dijakov in dijakinj SP in 67,8 % dijakov in dijakinj OS) se jih pri preverjanjih in meritvah zelo trudi, kar bi morda lahko pripisali številčni oceni pri športni vzgoji. Nekaj dijakov in dijakinj je na obeh šolah tudi takih, ki se s trditvijo ne strinjajo. Morda so nekoliko motorično sposobnejši, kar pomeni, da jim meritve in preverjanja ne predstavljajo težav in se jim posledično ni potrebno toliko truditi. Razlog je lahko tudi v tem, da jim je športna vzgoja nepomembna in so premalo motivirani pri preverjanjih in meritvah.

15. Večkrat se mi ne ljubi biti pri uri, ker sem utrujen.

Tabela 18: Odgovori na trditev št. 15:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	7	19	10,6	30,6
2 - v glavnem se ne strinjam	14	13	21,2	21,0
3 - ne morem se odločiti	17	13	25,8	21,0
4 - v glavnem se strinjam	20	8	30,3	12,9
5 - popolnoma se strinjam	8	9	12,1	14,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 15:

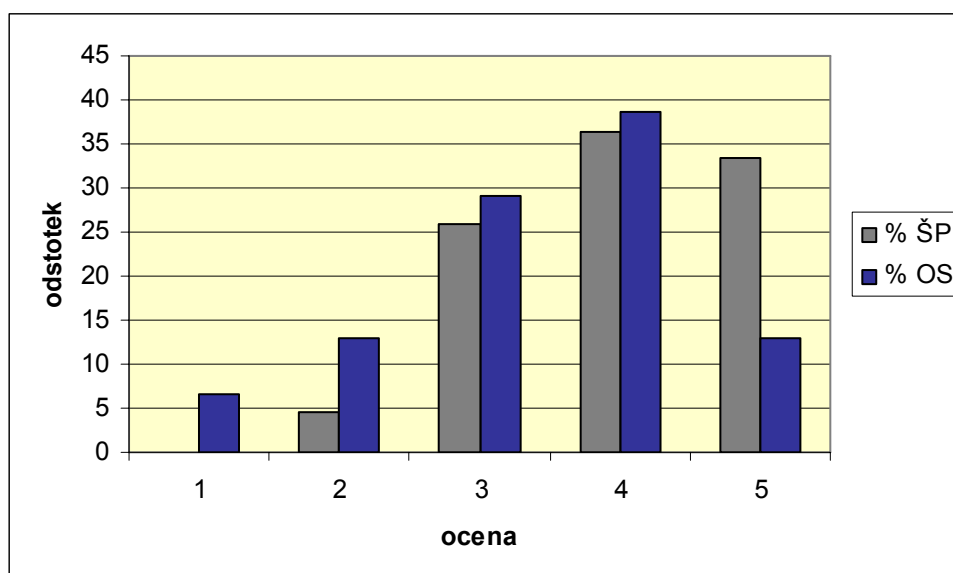
Pri dijakih in dijakinjah SP se jih je kar 42,4 % odločilo za oceno 4 ali 5. Razlog njihove utrujenosti bi lahko iskali pri vsakodnevni treningih. Pri dijakih in dijakinjah OS je ta odstotek precej nižji in znaša 27,4 %. 31,7 % dijakov in dijakinj SP je pri urah športne vzgoje dovolj spočitih. Dijakov in dijakinj, ki so pri urah dovolj spočiti, je pri OS več kot polovica (51,6 %). Iz tega bi lahko sklepali, da se večina dijakov in dijakinj OS ne ukvarja intenzivneje s športom izven šolskih obveznosti.

16. Dovolj dobro obvladam športne veščine.

Tabela 19: Odgovori na trditev št. 16:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	3	8	4,5	12,9
3 - ne morem se odločiti	17	18	25,8	29,0
4 - v glavnem se strinjam	24	24	36,4	38,7
5 - popolnoma se strinjam	22	8	33,3	12,9
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 19: Odgovori na trditev št. 16:

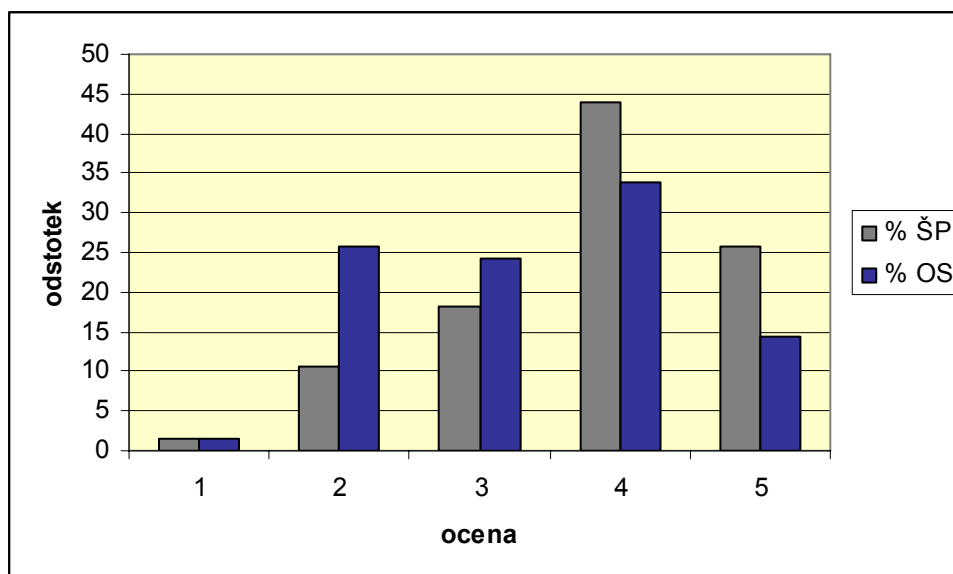
Dijaki in dijakinje so glede obvladovanja različnih športnih znanj in veščin precej samozavestni. V svoje športne veščine nekoliko bolj zaupajo dijaki in dijakinje SP (69,7 %). Pri dijakih in dijakinjah OS je odstotek nižji in znaša 51,6 %. Veliko je takih, ki svojih športnih znanj niso opredelili. Pri dijakih in dijakinjah SP je takšnih 25,8 % in pri OS nekoliko več - 29 %. V skupini OS je več takih, ki jim športna znanja predstavljajo večji zalogaj, in sicer 19,4 %, medtem ko je dijakov in dijakinj SP na šoli le 4,5 %.

17. Zadovoljen sem s svojimi gibalnimi sposobnostmi.

Tabela 20: Odgovori na trditev št. 17:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	1	1	1,5	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	7	16	10,6	25,8
3 - ne morem se odločiti	12	15	18,2	24,2
4 - v glavnem se strinjam	29	21	43,9	33,9
5 - popolnoma se strinjam	17	9	25,8	14,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 17:

Dijaki in dijakinje SP z 69,7 % nekoliko prednjačijo pred dijaki in dijakinjami OS (48,4 %), če pogledamo analizo odgovorov pri 17. trditvi. Torej lahko sklepam, da so s svojimi gibalnimi sposobnostmi bolj zadovoljni dijaki in dijakinje SP. Nedvoumno njihovim prepričanjem o gibalni sposobnosti pripomore vsakodnevni trenajni proces Takih, ki s svojimi gibalnimi sposobnostmi niso zadovoljni, je med dijaki in dijakinjami OS skoraj 28 %, med dijaki in dijakinjami SP pa dobrih 12 %.

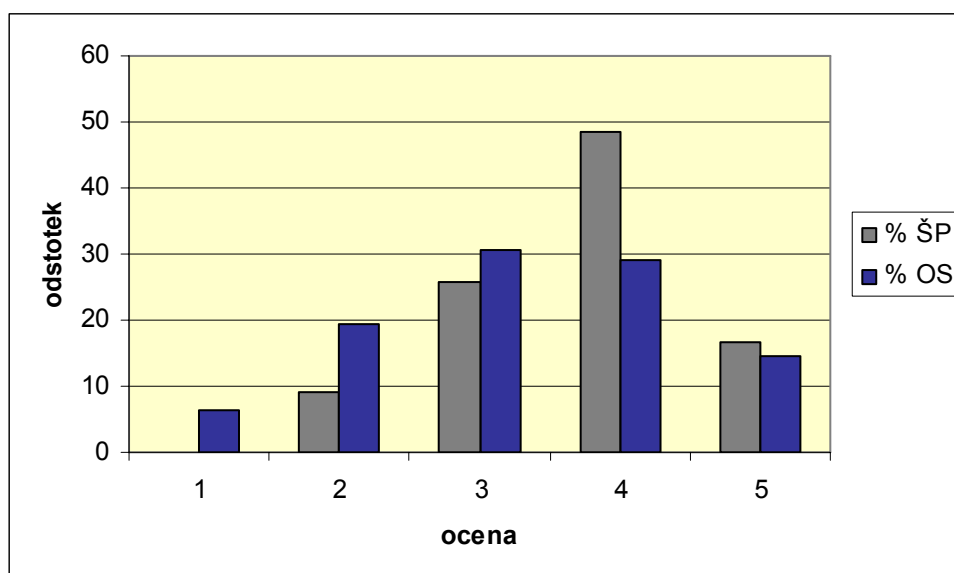
»Ni dvoma, da imajo gibalne sposobnosti pomembno vlogo pri pogostosti in raznovrstnosti ukvarjanja s športom, odločilno vlogo imajo prav gotovo tudi v vrhunskem športu. Že zelo groba primerjava dopušča predvidevanja, da je tam, kjer ima mladina zelo visoko raven razvoja gibalnih sposobnosti, tudi relativno največ športnikov svetovnega razreda, toda to niti ni najbolj pomembno. Bolj pomembno bi bilo ugotavljati povezanost »motorike« s kakovostjo življenja, zdravjem, športno infrastrukturo, kadrovskimi potenciali, ekonomsko močjo, bruto nacionalnim dohodkom in še nekaterimi drugimi kazalci, ki opredeljujejo današnjo družbeno stvarnost.« (Strel s sodelavci, 2003).

18. Zadovoljen sem s svojimi rezultati na meritvah (v šoli).

Tabela 21: Odgovori na trditev št. 18:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	6	12	9,1	19,4
3 - ne morem se odločiti	17	19	25,8	30,6
4 - v glavnem se strinjam	32	18	48,5	29,0
5 - popolnoma se strinjam	11	9	16,7	14,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 21: Odgovori na trditev št. 18:

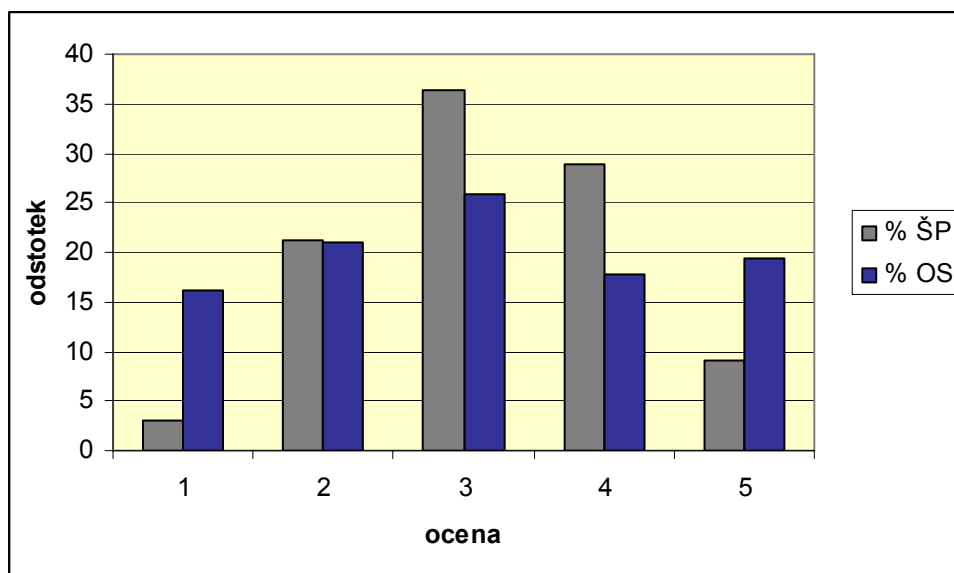
Rezultati pri 18. trditvi, ki kažejo, da so dijaki in dijakinje SP pri meritvah v šoli zelo prizadevni, so zelo razveseljivi. Dijaki in dijakinje SP so očitno sposobni doseči to, kar si želijo in za kar se trudijo. Skoraj 65,2 % dijakov in dijakinj je s svojimi rezultati na meritvah v šoli zadovoljnih. Pri dijakih in dijakinjah OS je ta odstotek nekoliko nižji in znaša 43,5 %. Rezultati dijakov in dijakinj SP so na meritvah športno vzgojnega kartona v povprečju tudi višji, kot rezultati dijakov in dijakinj OS. Nekaj več kot dijakov in dijakinj SP je dijakov in dijakinj OS, ki z rezultati niso zadovoljni. Vprašanje je, ali so le-ti pri meritvah dovolj prizadevni.

19. Pri športni vzgoji si želim vedno novih vaj in nalog.

Tabela 22: Odgovori na trditve št. 19:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	2	10	3,0	16,1
2 - v glavnem se ne strinjam	14	13	21,2	21,0
3 - ne morem se odločiti	24	16	36,4	25,8
4 - v glavnem se strinjam	19	11	28,8	17,7
5 - popolnoma se strinjam	8	12	12,1	19,4
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 19:

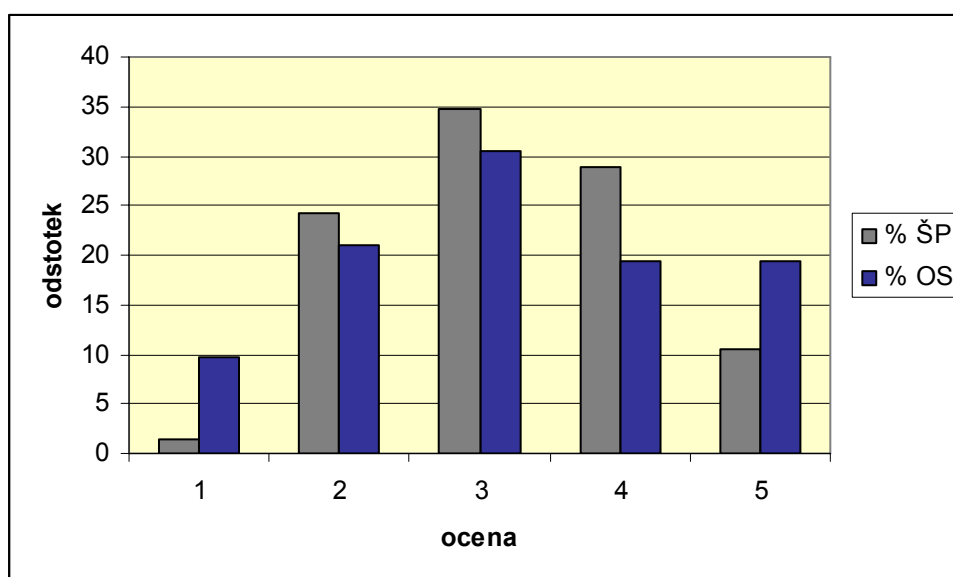
Veliko dijakov in dijakinj SP (40,9 %) in dobri tretjina dijakov in dijakinj OS si pri pouku športne vzgoje želi vedno novih vaj in nalog. Tega si ne želi 24,2 % dijakov in dijakinj SP in 27 % dijakov in dijakinj OS. Jasno je, da imajo mladi radi dinamičen pouk, radi so zaposleni in to jih tudi dodatno motivira. Rezultati naj bodo vzpodbuda učiteljem, da učni proces izpeljejo čimbolj atraktivno in raznovrstno.

20. Pri urah sodelujem aktivno, demonstriram, asistiram,..

Tabela 23: Odgovori na trditev št. 20:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	1	6	1,5	9,7
2 - v glavnem se ne strinjam	16	13	24,2	21,0
3 - ne morem se odločiti	23	19	34,8	30,6
4 - v glavnem se strinjam	19	12	28,8	19,4
5 - popolnoma se strinjam	7	12	10,6	19,4
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 20:

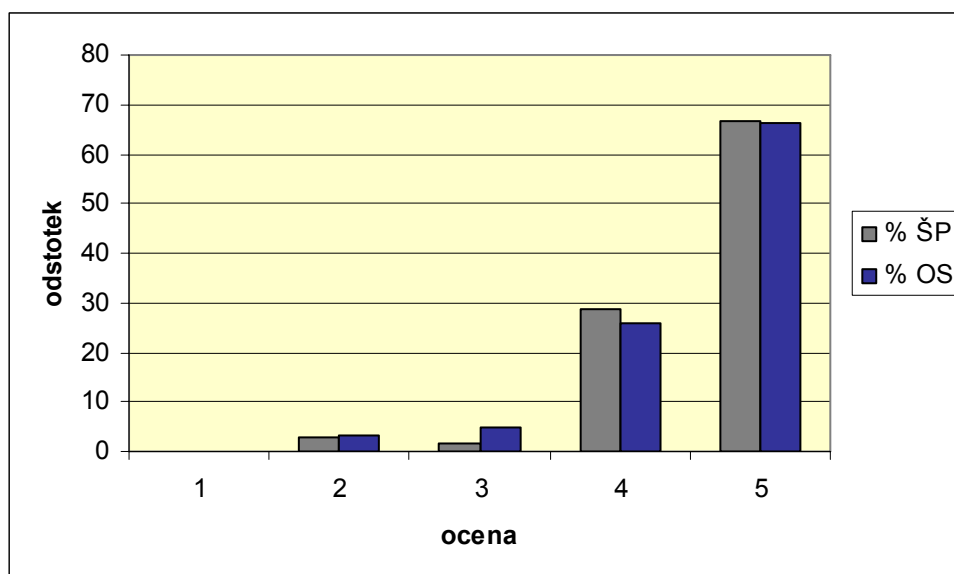
Aktivno sodelovanje pri pouku športne vzgoje je glede na rezultate pri tej trditvi bližje dijakom in dijakinjam SP kot dijakom in dijakinjam OS. 34,8 % dijakov in dijakinj SP in dobrih 30 % dijakov in dijakinj OS je neodločenih. Pri urah ne sodeluje 25,7 % dijakov in dijakinj SP in 30,7 % dijakov in dijakinj OS. Demonstriranje, asistiranje in pomoč pri organizaciji vadbe so pomembne prvine pouka, ki navajajo mlade na samostojno delo in spodbujajo ustvarjalnost. Učitelji zato ne bi smeli pozabiti na aktivno sodelovanje otrok.

21. Vsak bi se moral ukvarjati s športnorekreativno dejavnostjo.

Tabela 24: Odgovori na trditev št. 21:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	0	0,0	0,0
2 - v glavnem se ne strinjam	2	2	3,0	3,2
3 - ne morem se odločiti	1	3	1,5	4,8
4 - v glavnem se strinjam	19	16	28,8	25,8
5 - popolnoma se strinjam	44	41	66,7	66,1
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 21:

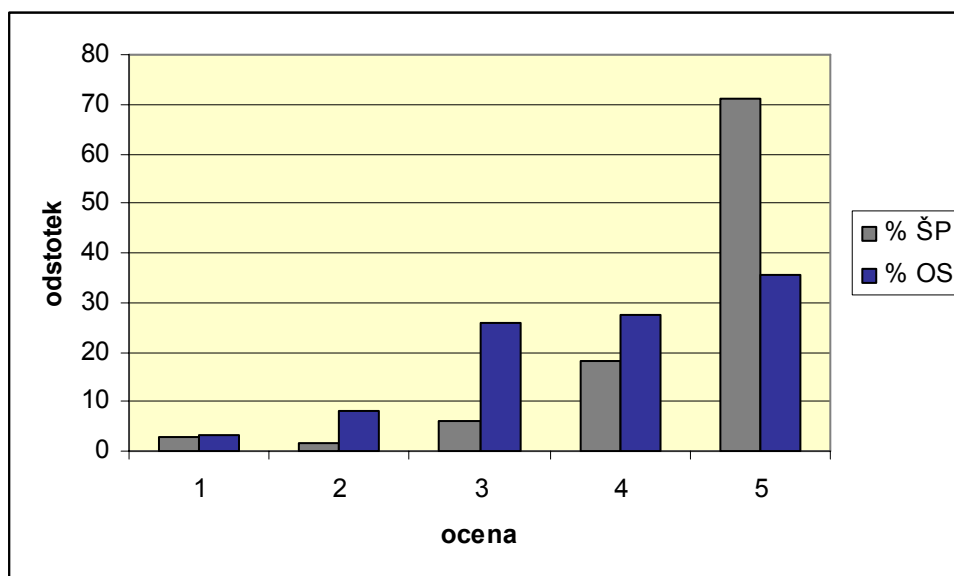
Pri tej trditvi so si dijaki in dijakinje obeh skupin precej enotni. Večina (95,5 % dijakov in dijakinj SP in 91,9 % dijakov in dijakinj OS) jih meni, da bi bilo dobro, če bi se vsak človek ukvarjal z izbrano športnorekreativno dejavnostjo. Nihče od dijakov se z odgovorom sploh ni strinjal. Očitno se precej dobro zavedajo koristnosti telesne aktivnosti.

22. Obiskujem športne prireditve, tekme.

Tabela 25: Odgovori na trditev št. 22:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	2	2	3,0	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	1	5	1,5	8,1
3 - ne morem se odločiti	4	16	6,1	25,8
4 - v glavnem se strinjam	12	17	18,2	27,4
5 - popolnoma se strinjam	47	22	71,2	35,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 22:

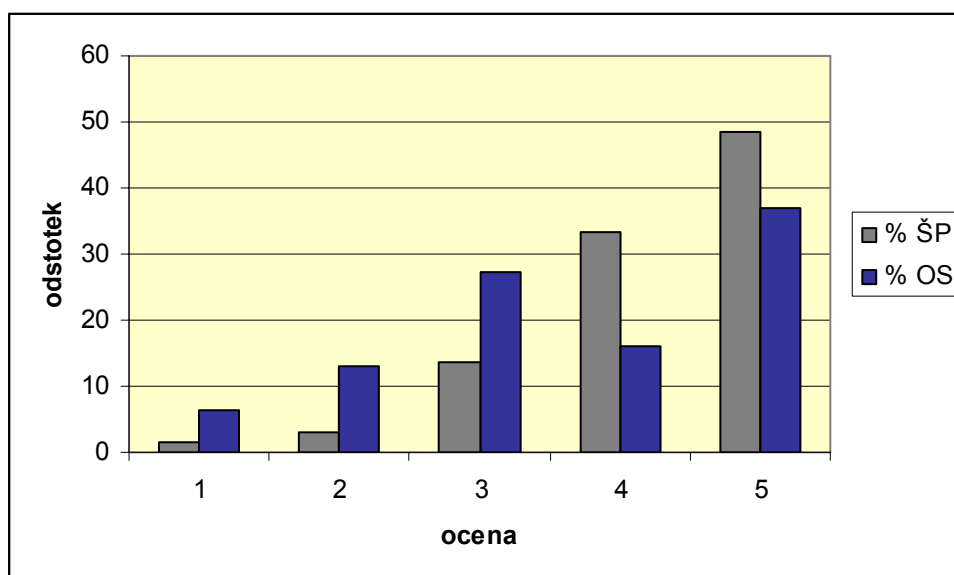
Skoraj 90 % dijakov in dijakinj SP in slabih 63 % dijakov in dijakinj OS obiskujejo različne športne prireditve. Zanimanje za šport je torej prisotno tako med dijaki in dijakinjami SP kot tudi med dijaki in dijakinjami OS. Med dijaki in dijakinjami SP je takih, ki se za športne dogodke ne zanimajo, 27 % več kot med dijaki in dijakinjami OS. Verjetno je razlog za velike razlike v tem, da je šport dijakov in dijakinj SP najpomembnejša pristočasna aktivnost. V obeh skupinah je malo dijakov, ki se ne zanimajo za športne prireditve. Pri SP je takšnih 4,5 % in pri dijakih in dijakinjah OS 11,3 %. Preživljanje prostega časa na športnih prireditvah in tekmah je torej priljubljeno.

23. Veliko se o športu pogovarjam s prijatelji.

Tabela 26: Odgovori na trditev št. 23:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	1	4	1,5	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	2	8	3,0	12,9
3 - ne morem se odločiti	9	17	13,6	27,4
4 - v glavnem se strinjam	22	10	33,3	16,1
5 - popolnoma se strinjam	32	23	48,5	37,1
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 26: Odgovori na trditev št. 23:

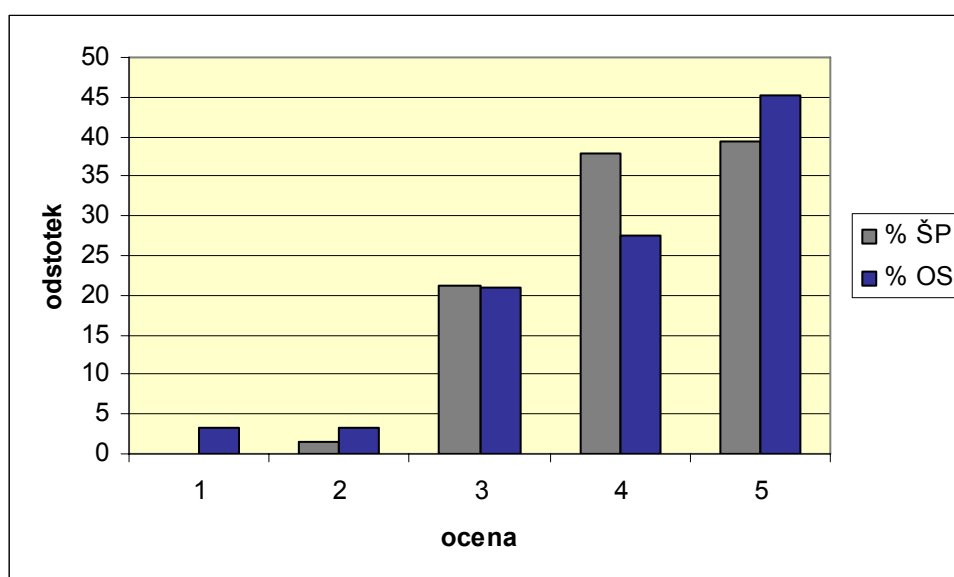
Pri tej trditvi je med skupinama prišlo do večjih razlik. Kar štiri petine dijakov in dijakinj SP je obkrožilo odgovora 4 oz. 5, torej se veliko pogovarjajo o športu s prijatelji. Med dijaki in dijakinjami OS je takih slaba polovica. Velika razlika je med tistimi, ki so obkrožili oceni 1 in 2. S trditvijo se tako ne strinja slabih 4,5 % dijakov in dijakinj SP in slabih 20 % dijakov in dijakinj OS. Torej se dijaki in dijakinje OS v povprečju s prijatelji o športu pogovarjajo manj kot dijaki in dijakinje SP. Do podobnih izsledkov je v svoji raziskavi prišla Melihanova (2002). Pri večini anketirancev so se športni dogodki izkazali za pogost predmet pogovorov. Morda je pasivno zanimanje za šport nek začetek aktivnega udejstvovanja.

24. Športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost.

Tabela 27: Odgovori na trditve št. 24:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	2	0,0	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	1	2	1,5	3,2
3 - ne morem se odločiti	14	13	21,2	21,0
4 - v glavnem se strinjam	25	17	37,9	27,4
5 - popolnoma se strinjam	26	28	39,4	45,2
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 24:

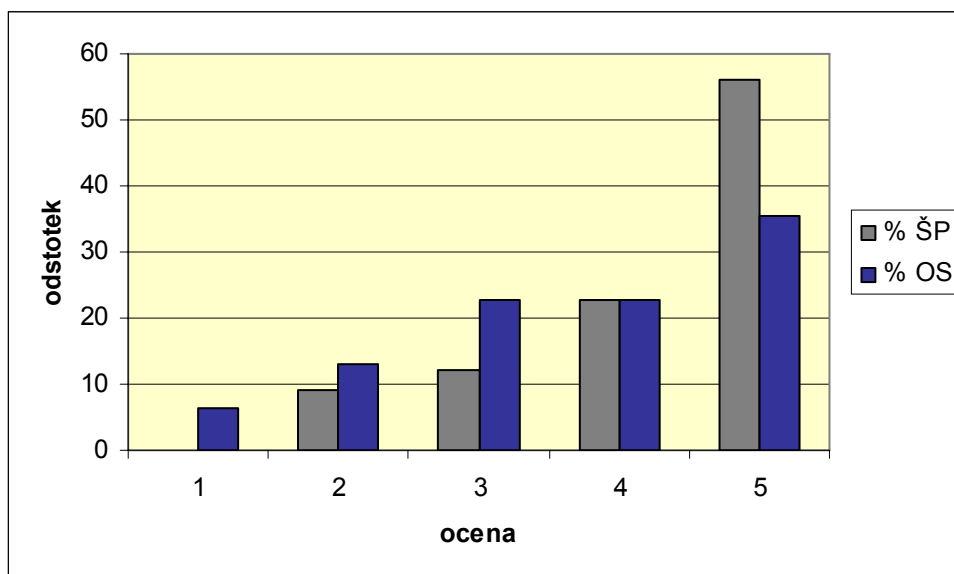
Dijaki in dijakinje se v glavnem strinjajo, da športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost. 5 od dijakov in dijakinj se s tem ne strinja. Le-ti najbrž menijo, da je treba čustvene napetosti reševati drugače, verjetno s pogovorom. Večina dijakov in dijakinj pa se glavnem ali popolnoma strinja, da športna aktivnost med drugim odstranjuje čustveno napetost, kar pomeni, da so o vplivu športne aktivnosti na odpravljanje stresa v večini dobro seznanjeni.

25. Redno spremljam športno dogajanje preko medijev.

Tabela 28: Odgovori na trditev št. 25:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	4	0,0	6,5
2 - v glavnem se ne strinjam	6	8	9,1	12,9
3 - ne morem se odločiti	8	14	12,1	22,6
4 - v glavnem se strinjam	15	14	22,7	22,6
5 - popolnoma se strinjam	37	22	56,1	35,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 25:

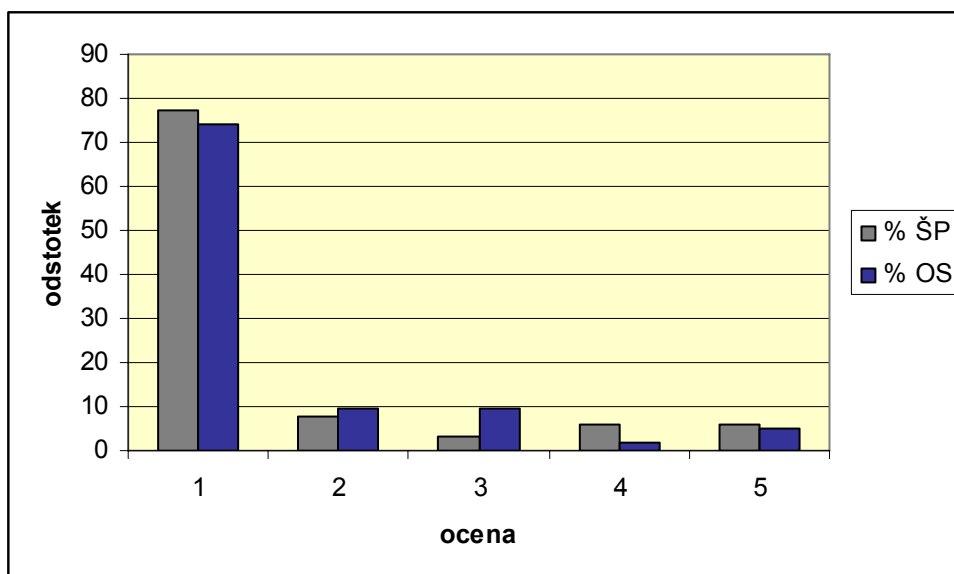
Rezultati kažejo, da športniki bolj redno spremljajo športne dogodke kot ostali dijaki in dijakinje. Med dijaki in dijakinjami športniki jih več kot tri četrtine. 77,8 % redno spremlja športne dogodke preko medijev (obkroženi oceni 4 ali 5), med ostalimi dijaki in dijakinjami pa je takih več kot polovica in sicer 58,1 %. Tisti, ki so trditev ocenili z oceno 2 ali 3, tudi verjetno spremljajo športne dogodke, le mogoče ne tako pogosto. 18 dijakov in dijakinj pa se jih s trditvijo ne strinja, 6 od njih je celo iz športnega oddelka.

26. V prostem času se sploh ne ukvarjam s športom.

Tabela 29: Odgovori na trditev št. 26:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	51	46	77,3	74,2
2 - v glavnem se ne strinjam	5	6	7,6	9,7
3 - ne morem se odločiti	2	6	3,0	9,7
4 - v glavnem se strinjam	4	1	6,1	1,6
5 - popolnoma se strinjam	4	3	6,1	4,8
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 26:

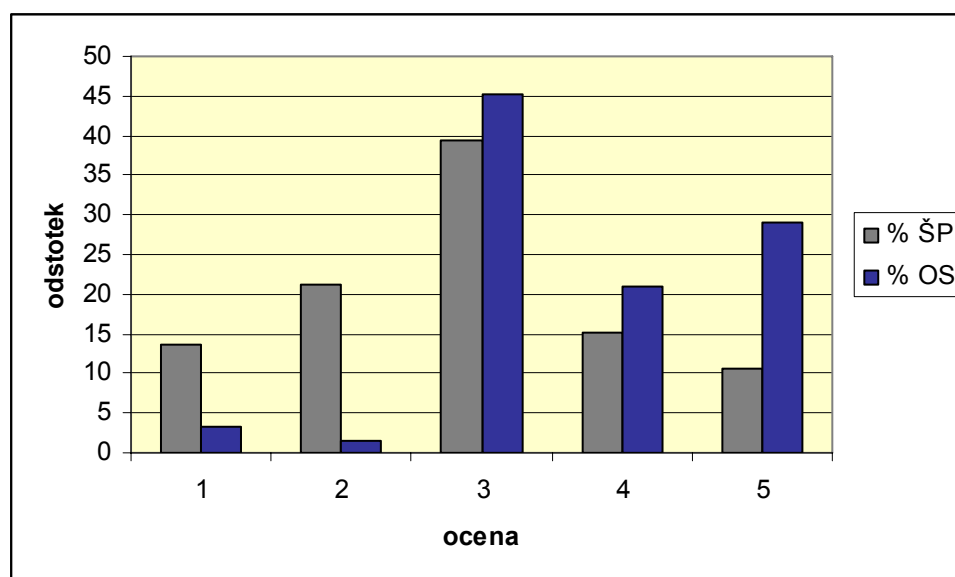
Razveseljivo je, da se skoraj 85 % dijakov in dijakinj SP in 81 % dijakov in dijakinj OS v prostem času ukvarja s športom. V primerjavi z dijaki in dijakinjami OS je med dijaki in dijakinjami SP nekoliko več tistih, ki svojega prostega časa ne zapolnjujejo s športnimi aktivnostmi, vendar razlike niso velike.

27. Množična športna aktivnost je pomembnejša od vrhunškega športa.

Tabela 30: Odgovori na trditev št. 27:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	9	2	13,6	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	14	1	21,2	1,6
3 - ne morem se odločiti	26	28	39,4	45,2
4 - v glavnem se strinjam	10	13	15,2	21,0
5 - popolnoma se strinjam	7	18	10,6	29,0
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 27:

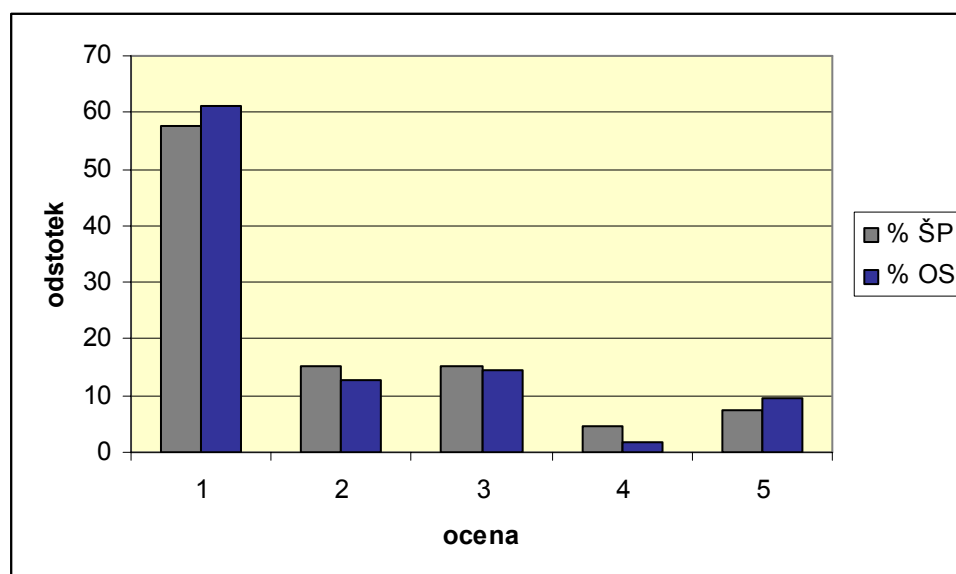
Očitno je ta trditev dijakom povzročala največ težav, saj jih je veliko neodločenih. Med dijaki in dijakinjami SP je skoraj 40 % takih, ki se niso odločili, med dijaki in dijakinjami OS pa jih je neodločenih 45,2 %. Dijaki in dijakinje splošnih oddelkov se s trditvijo nekoliko bolj strinjajo kot dijaki in dijakinje športnih oddelkov in sicer jih je skoraj polovica obkrožila oceno 4 ali 5 - med športniki je takih 25,8 %. S tem, da je množična športna aktivnost bolj pomembna od vrhunškega športa pa se ne strinja dobra tretjina športnikov – 33,8 % in 4,8 % ostalih.

28. Šport je bolj za moške.

Tabela 31: Odgovori na trditev št. 28:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	38	38	57,6	61,3
2 - v glavnem se ne strinjam	10	8	15,2	12,9
3 - ne morem se odločiti	10	9	15,2	14,5
4 - v glavnem se strinjam	3	1	4,5	1,6
5 - popolnoma se strinjam	5	6	7,6	9,7
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 28:

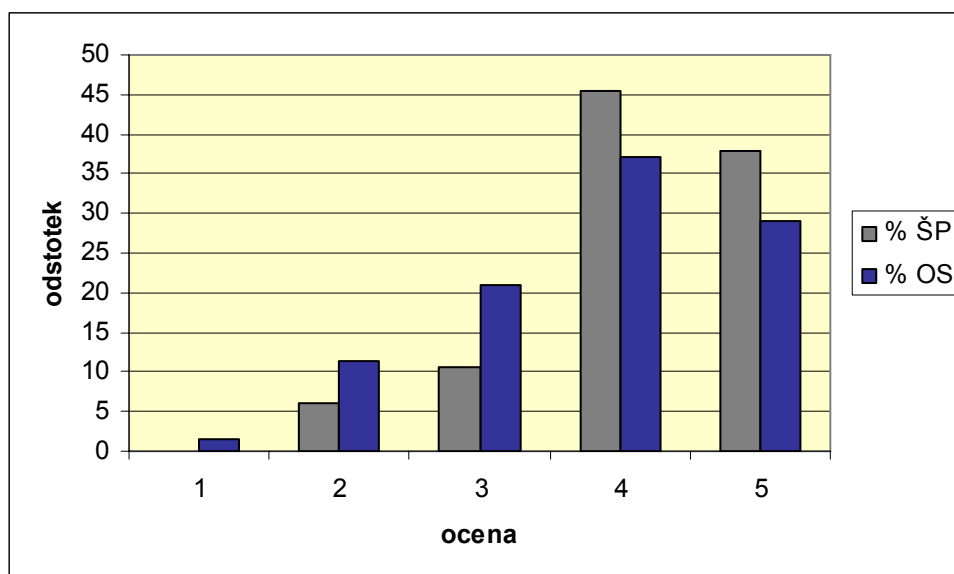
Dijaki in dijakinje se s trditvijo, da je šport bolj za moške, v glavnem ne strinjajo. 72,8 % dijakov in dijakinj športnih oddelkov in 74,4 % ostalih dijakov in dijakinj je trditev ocenilo z oceno 1 ali 2 in se torej ne strinja s tem, da je šport bolj za moške. Rezultat je pričakovan, saj mnoge vrhunske športnice dokazujejo, da to res ni tako. Nekaj dijakov in dijakinj je trditev ocenilo z oceno 3, kar pomeni, da o tem nimajo izoblikovanega mnenja, nekaj pa se jih s tem celo strinja. Mogoče so imeli v mislih to, da je v športu tudi na drugih področjih delovanja (sodniki, funkcionarji, trenerji...) več moških in da so le-ti po njihovem mnenju za šport na splošno bolj primerni.

29. S športom človek popravi telesne in druge pomanjkljivosti.

Tabela 32: Odgovori na trditev št. 29:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	1	0,0	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	4	7	6,1	11,3
3 - ne morem se odločiti	7	13	10,6	21,0
4 - v glavnem se strinjam	30	23	45,5	37,1
5 - popolnoma se strinjam	25	18	37,9	29,0
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 32: Odgovori na trditev št. 29:

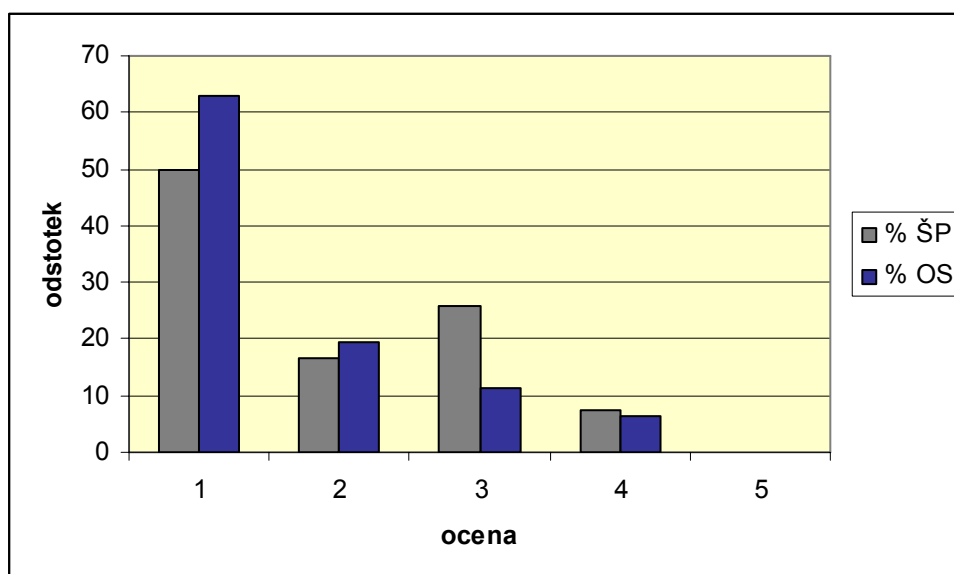
83,4 % dijakov in dijakinj SP se strinja, da je s športom mogoče popraviti telesne in druge pomanjkljivosti, enako pa meni 66,1 % dijakov in dijakinj OS. Nasprotnega mnenja je 6,1 % dijakov in dijakinj SP in 12,9 % dijakov in dijakinj OS. Kar nekaj jih je neodločenih. Skoraj 11 % dijakov in dijakinj SP in 21 % dijakov in dijakinj OS. Dijaki in dijakinje se zavedajo, da je telesna aktivnost učinkovito sredstvo odpravljanja določenih pomanjkljivosti. Dejstvo je, da se s športom da odpraviti nekatere pomanjkljivosti, ne pa vseh.

30. Šport družbo več stane, kot pa ima koristi od njega.

Tabela 33: Odgovori na trditev št. 30:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	33	39	50,0	62,9
2 - v glavnem se ne strinjam	11	12	16,7	19,4
3 - ne morem se odločiti	17	7	25,8	11,3
4 - v glavnem se strinjam	5	4	7,6	6,5
5 - popolnoma se strinjam	0	0	0,0	0,0
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 30:

Povprečna vrednost ocen kaže, da se večina dijakov in dijakinj ne strinja s trditvijo, da šport družbo več stane, kot pa ima od njega koristi in je nekoliko nižja pri dijakih športnikih kot pri ostalih dijakih in dijakinjah. Nekaj je tudi takih, ki se s trditvijo popolnoma strinjajo, eden od njih je celo iz športnega oddelka.

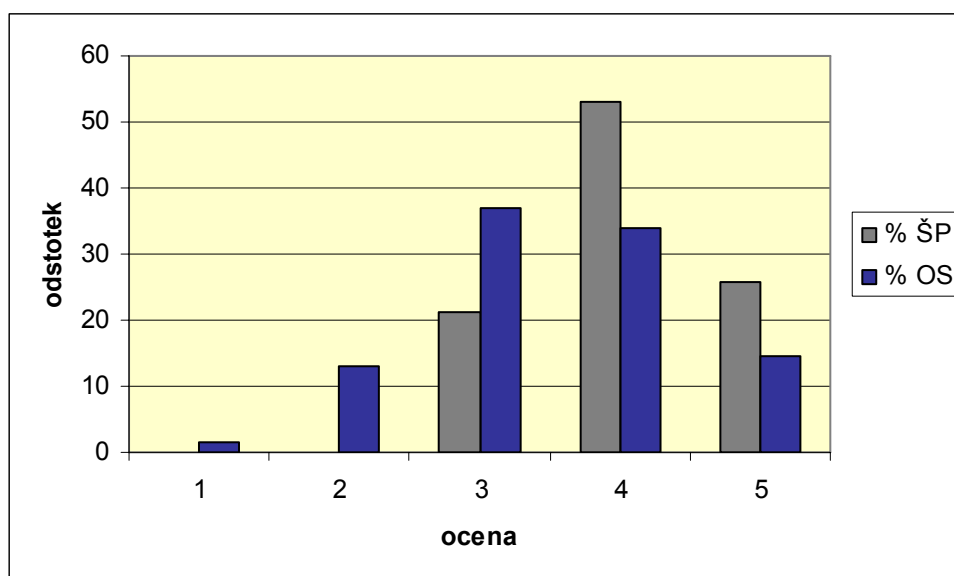
Gibanje pozitivno vpliva na človeka, varuje pred boleznimi, povečuje delovno storilnost in ugodno vpliva na počutje. Finančna sredstva namenjena za množični šport vsekakor niso metanje denarja proč, saj športno aktivni in posledično bolj zdravi ljudje predstavljajo kasneje manj stroškov v zdravstvu.

31. Telesno sem dobro pripravljen.

Tabela 34: Odgovori na trditve št. 31:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	1	0,0	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	0	8	0,0	12,9
3 - ne morem se odločiti	14	23	21,2	37,1
4 - v glavnem se strinjam	35	21	53,0	33,9
5 - popolnoma se strinjam	17	9	25,8	14,5
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 31:

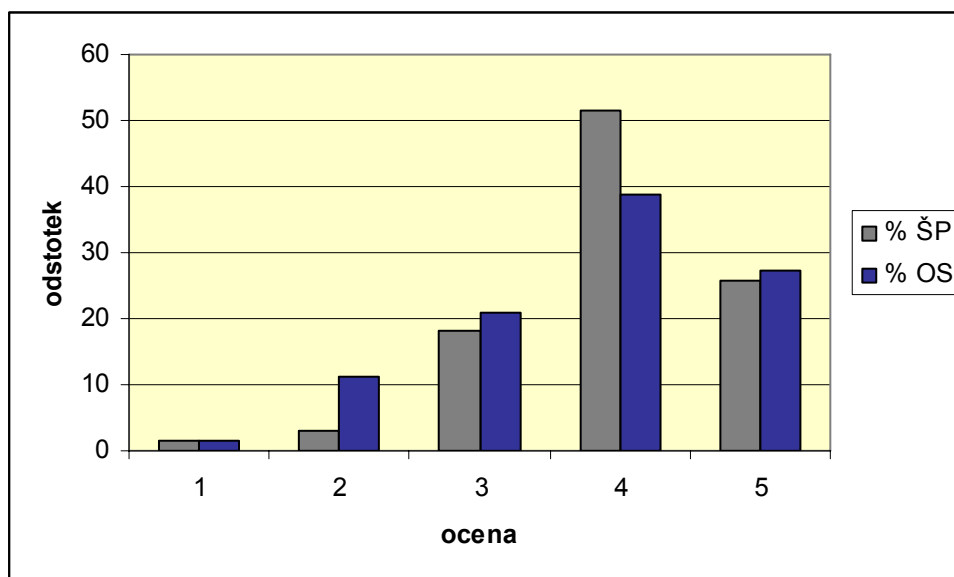
Kar 78,8 % dijakov in dijakinj športnikov meni, da so telesno dobro pripravljeni, med ostalimi dijaki je takih slaba polovica. Noben od dijakov in dijakinj športnikov se s tem ne strinja (obkroženi oceni 1 in 2), med ostalimi dijaki in dijakinjami pa je takih 14,5 %. Na splošno je iz grafa razvidno, da se dijaki in dijakinje športnih oddelkov počutijo boljše telesno pripravljene od ostalih dijakov, kar je povsem pričakovati, saj so le ti bolj športno aktivni kot ostali.

32. Zadovoljen sem s svojim športnim znanjem.

Tabela 35: Odgovori na trditev št. 32:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	1	1	1,5	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	2	7	3,0	11,3
3 - ne morem se odločiti	12	13	18,2	21,0
4 - v glavnem se strinjam	34	24	51,5	38,7
5 - popolnoma se strinjam	17	17	25,8	27,4
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 32:

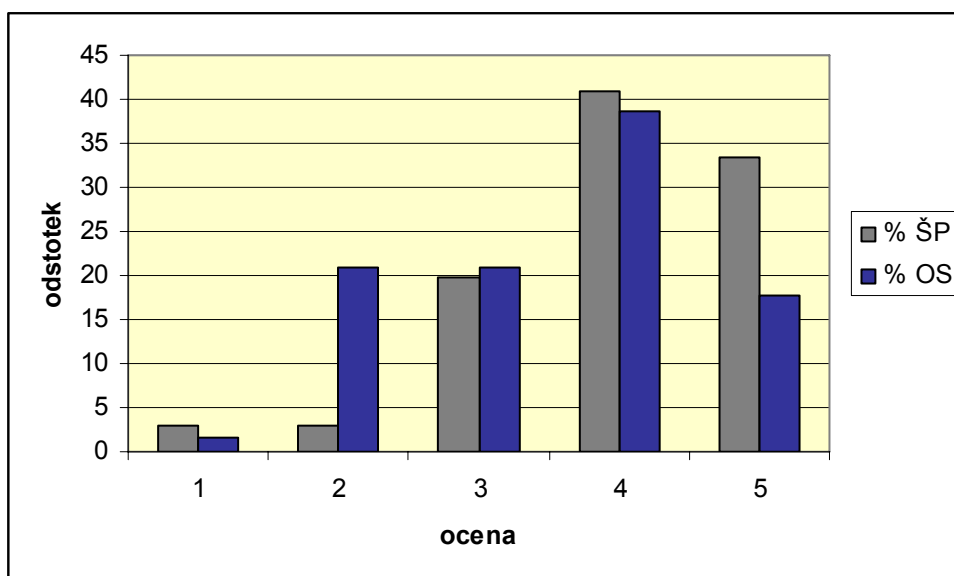
Tri četrtine dijakov in dijakinj športnih oddelkov je popolnoma ali v glavnem zadovoljnih s svojim športnim znanjem, med ostalimi dijaki in dijakinjami pa je teh 66 %. Približno četrtina se jih o tem ne more odločiti. 4,5 % dijakov in dijakinj SP pa s svojim športnim znanjem ni popolnoma zadovoljnih (obkroženi oceni 1 ali 2), pri dijakih in dijakinjah OS je odstotek višji in znaša 12,9 %. Glede na to, da je anketa zajemala populacijo od prvega do četrtega letnika, nismo pričakovali, da bodo vsi dijaki in dijakinje s svojim športnim znanjem zadovoljni, saj bodo le-ti skozi šolanje svoje športno znanje še pridobili in razširili.

33. Dobro skrbim za svoje zdravje.

Tabela 36: Odgovori na trditev št. 33:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	2	1	3,0	1,6
2 - v glavnem se ne strinjam	2	13	3,0	21,0
3 - ne morem se odločiti	13	13	19,7	21,0
4 - v glavnem se strinjam	27	24	40,9	38,7
5 - popolnoma se strinjam	22	11	33,3	17,7
skupaj	66	62	100,0	100,0

Tabela 36: Odgovori na trditev št. 33:

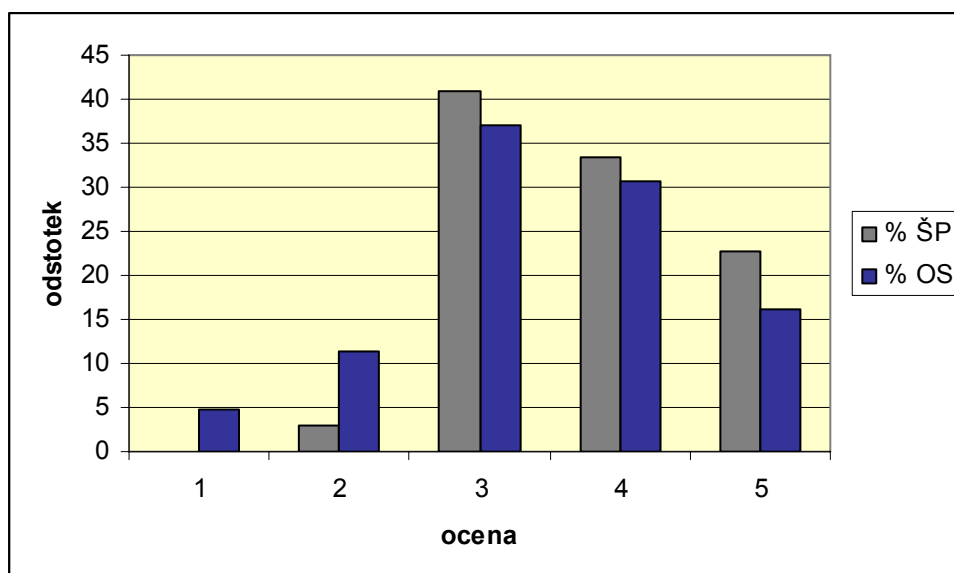
Iz grafa je razvidno, da dijaki in dijakinje športnih oddelkov nekoliko bolje skrbijo za svoje zdravje kot ostali dijaki in dijakinje. Že samo dejstvo, da se dijaki športniki več gibajo, pomeni to večjo skrb za zdravje, verjetno pa tudi bolj kot ostali skrbijo, da se zdravo prehranjujejo. Med dijaki in dijakinjami splošnih oddelkov je takih, ki so trditev ocenili z ocenama 4 ali 5, nekaj več kot polovica, med športniki pa tri četrtine. Odstotek tistih, ki za svoje zdravje ne skrbijo dovolj, bi bilo dobro s primerno osveščenostjo zmanjšati, to pa je naloga športnih pedagogov.

34. Zadovoljen sem s svojim videzom.

Tabela 37: Odgovori na trditev št. 34:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	3	0,0	4,8
2 - v glavnem se ne strinjam	2	7	3,0	11,3
3 - ne morem se odločiti	27	23	40,9	37,1
4 - v glavnem se strinjam	22	19	33,3	30,6
5 - popolnoma se strinjam	15	10	22,7	16,1
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 34:

Mediji s svojim vsiljevanjem predstav o popolnem videzu dandanes zagotovo močno vplivajo na odraščajočega človeka. Menim, da se ta vpliv občuti tudi pri dijakih in dijakinjah, kar sem opazil pri delu z različnimi starostnimi stopnjami.

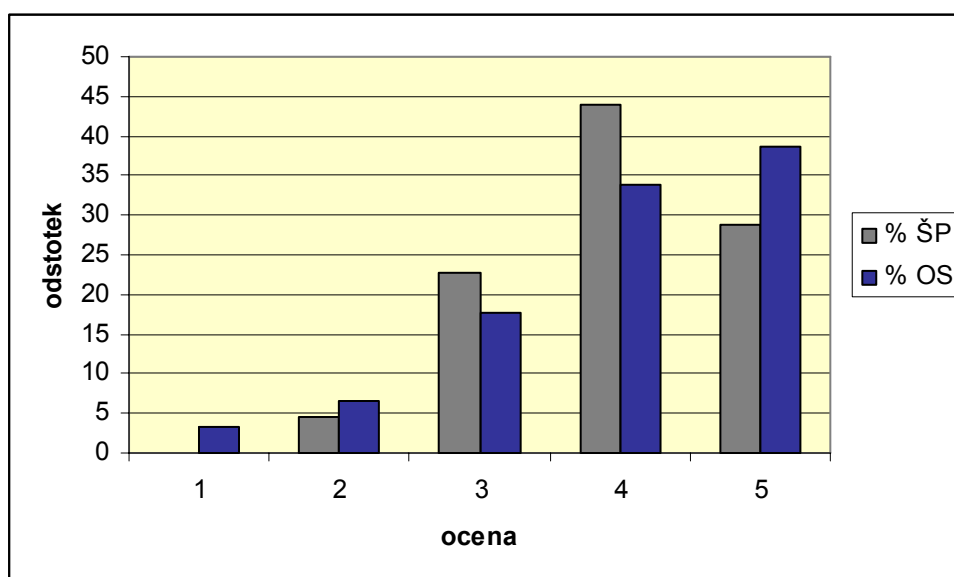
Rezultati kažejo, da so športniki in športnice s svojim videzom nekoliko bolj zadovoljni kot ostali dijaki in dijakinje. S svojim videzom je zadovoljnih več kot polovica dijakov in dijakinj športnih oddelkov in slaba polovica ostalih dijakov in dijakinj. Le nekaj dijakov in dijakinj v športnih oddelkih in 16 % v ostalih oddelkih jih s svojim videzom ni popolnoma zadovoljnih (obkroženi oceni 1 ali 2). Veliko dijakov in dijakinj pa je ostalo neopredeljenih.

35. Zadovoljen sem s seboj.

Tabela 38: Odgovori na trditev št. 35:

OCENE	frekv ŠP	frekv OS	% ŠP	% OS
1 - sploh se ne strinjam	0	2	0,0	3,2
2 - v glavnem se ne strinjam	3	4	4,5	6,5
3 - ne morem se odločiti	15	11	22,7	17,7
4 - v glavnem se strinjam	29	21	43,9	33,9
5 - popolnoma se strinjam	19	24	28,8	38,7
skupaj	66	62	100,0	100,0

Grafična ponazoritev trditve št. 35:

Na splošno lahko rečemo, da so dijaki in dijakinje s seboj zadovoljni. Rezultati kažejo, da je trditev z oceno 4 ali 5 ocenilo malo manj kot tri četrtine vseh dijakov in dijakinj. Nekaj dijakov in dijakinj pa s seboj ni zadovoljnih ali pa se ne morejo odločiti. Z ocenama 1 ali 2 so trditev ocenili 3 dijaki ali dijakinje športnega oddelka in 6 dijakinj ali dijakov ostalih oddelkov. Zadovoljstvo s samim seboj je temelj zdrave samozavesti in vsekakor dobra popotnica za življenje.

6. ZAKLJUČEK

Sodobno zasnovan vzgojno-izobraževalni proces zahteva od učitelja vse višjo izobraženost in informiranost. Le visoka strokovna usposobljenost zagotavlja kakovostno načrtovanje procesa športne vzgoje, to pa je odvisno od kakovostnih in dovolj pogostih povratnih informacij, s pomočjo katerih izbiramo sredstva, metode in oblike dela ter ustrezne vsebine. Le dobro strokovno pripravljen vadbeni program bo mladostnike pritegnil, jih motiviral za delo in zadovoljeval vse njihove potrebe po telesni aktivnosti (Kondrič in Šajber-Pincolič, 1997).

Z diplomsko nalogo sem poskušal ugotoviti, ali obstaja razlika v odnosu do športa in športne vzgoje med dijaki športnih oddelkov in dijaki ostalih oddelkov v Gimnaziji Ptuj. Celotni vzorec je zajemal 128 anketirancev in sicer 66 dijakov in dijakinj športnih oddelkov in 62 dijakov in dijakinj ostalih oddelkov. Od tega je bilo 89 dijakov in 39 dijakinj.

Vse potrebne podatke sem zbral s pomočjo anketnega vprašalnika, sestavljenega iz 35 trditev. Vprašalnik iz različnih zornih kotov preverja stališča do športne vzgoje in športa. Dobljeni podatki so bili obdelani s statističnim paketom SPSS na Inštitutu za kineziologijo Fakultete za šport. Izračunani so bili parametri osnovne statistike (povprečne vrednosti, standardni odkloni, frekvence odgovorov).

Prišel sem do naslednjih zaključkov:

Rezultati primerjave dijakov in dijakinj športnih in ostalih oddelkov Gimnazije Ptuj kažejo, da ima 94 % dijakov in dijakinj splošnih oddelkov in 82 % dijakov in dijakinj športnih oddelkov Gimnazije Ptuj radih športno vzgojo *(1). K športni vzgoji ne hodijo le zato, ker je obvezno in tudi ne menijo, da bi lahko ta čas koristneje porabili.

*v oklepaju so navedene številke trditev.

Odstotek tistih, ki bi želeli imeti na urniku več ur športne vzgoje (4) je pri dijakih in dijakinjah splošnih oddelkov malenkost manjši od tistih, ki tega ne želijo, pri dijakih in dijakinjah športnikih pa rahlo večji, kljub temu, da imajo dijaki in dijakinje športniki, razen četrth letnikov, kar dvakrat več ur športne vzgoje kot ostali dijaki in dijakinje.

Dijaki in dijakinje se zavedajo, da je športna vzgoja pomembna tudi po končani osnovni šoli (5), in več kot 80 % obojih se jih ne strinja s tem, da bi športno vzgojo lahko ukinili (6). Ure športne vzgoje pri obeh skupinah odpadejo le redko. Skoraj polovica dijakov in dijakinj športnih oddelkov in dve petini dijakov in dijakinj ostalih oddelkov je mnenja, da imajo na šoli dovolj možnosti za športno udejstvovanje. Do velikih razlik med skupinama je prišlo pri 9. trditvi. Kljub novi športni dvorani kar 29 % dijakov in dijakinj športnih oddelkov meni, da nimajo primernih prostorov za pouk športne vzgoje. Pri ostalih dijakih in dijakinjah je takih le 9 %. Kar pa je zelo pomembno, je to, da velika večina dijakov in dijakinj obeh skupin z veseljem prihaja k redni športni vzgoji.

Nadalje so rezultati pokazali, da več kot tri četrtine dijakov in dijakinj tako športnih kot ostalih oddelkov opravi zahtevano količino vaj in ponovitev (12) in se pri preverjanjih in meritvah maksimalno potruji (14). Dijaki in dijakinje splošnih oddelkov pa pri vadbi nekoliko težje premagujejo zastavljene naloge kot športniki (11), čeprav jih večina s tem nima težav, prav tako pa potrebujejo nekoliko več vzpodbude s strani učitelja (13). Zaskrbljujoč je morda podatek, da je kar ena tretjina dijakov in dijakinj športnih oddelkov in 27 % dijakov in dijakinj ostalih oddelkov večkrat tako utrujena, da se jim ne ljubi biti pri uri (15). Ali gre tu za telesno ali bolj za psihično utrujenost ni bilo opredeljeno, verjetno pa lahko upoštevamo obe. Tušak (1999) ugotavlja, da je utrujenost bolj izražena ob koncu šolskega leta in ker je anketa potekala konec meseca marca in v začetku aprila, bi bilo morda ob koncu šolanja pričakovati še večji odstotek utrujenih.

Pri samopodobi so že rezultati analize variance pokazali statistično pomembne razlike med dijakimi in dijakinjami športnih in ostalih oddelkov. Dijaki in dijakinje športnih oddelkov so bolj zadovoljni s svojimi gibalnimi sposobnostmi (17), s svojim športnim znanjem (32) in splošno telesno pripravljenostjo (31), kar je pričakovati, saj le-ti vse to razvijajo in izpopolnjujejo tudi na treningih in ne samo v šoli. Prav tako pa so tudi

bolj zadovoljni s svojimi rezultati na meritvah v šoli (18). Glede svojega videza (34) in na splošno zadovoljstva s samim seboj (35) pa so rezultati obojih dokaj podobni. Štembergerjeva (2001) piše, da raziskave s področja samopodobe kažejo, da je visoka, pozitivna samopodoba pomembna za posameznikovo uspešno delovanje na praktično vseh področjih.

Dijaki in dijakinje gimnazije so dobro seznanjeni z učinki, ki jih prinaša redna telesna aktivnost. Več kot dve tretjini dijakov in dijakinj splošnih in več kot tri četrtnine dijakov in dijakinj športnih oddelkov se jih namreč zaveda, da športna aktivnost odstranjuje čustveno napetost (24). Dijaki in dijakinje se tudi zavedajo pomena in koristi športne aktivnosti, saj se jih več kot 90 % vseh strinja, da bi se vsak moral ukvarjati s športno rekreativno dejavnostjo (21). Velika večina se jih v prostem času s športom tudi ukvarja. Skoraj tri četrtnine dijakov in dijakinj športnih in ostalih oddelkov se ne strinja s trditvijo, da je šport bolj za moške. Prav tako se več kot tri četrtnine vseh dijakov in dijakinj strinja, da s športom lahko popravimo telesne in druge pomanjkljivosti (29). S tem, da šport družbo več stane, kot ima od njega koristi (30), pa se ne strinja skoraj dve tretjini dijakov in dijakinj športnikov in več kot tri četrtnine dijakov in dijakinj ostalih oddelkov. Pripravo človeka in pridobitev gibalnih znanj in izkušenj v obdobju šolanja ima velik pomen v razvoju posameznika. Torej ima šola pri tem pomembno vlogo in lahko ocenim, da so učitelji te šole svojo vlogo dobro opravili, nekaj dijakov pa bi moralo vedenje o koristih športne aktivnosti razširiti.

Velika večina dijakov in dijakinj športnih oddelkov obiskuje športne prireditve (22), se pogovarja s prijatelji o športu (23) ali spremlja športno dogajanje preko medijev (25). Pri dijakih in dijakinjah ostalih oddelkov je zanimanje za šport manjše, ampak še vedno sorazmerno visoko.

Razlike med dijaki in dijakinjami športnih oddelkov in dijaki in dijakinjami ostalih oddelkov so v skoraj vseh segmentih majhne. Razlogov za tako majhne razlike bi lahko bilo več. Eden od njih je zagotovo, da so gimnazijci najbolj razgledani med vsemi dijaki in so posledično temu dobro ozaveščeni o pomenu športa v življenju. Zato je njihov odnos obeh skupin do športa tako pozitiven. Pri tem se gre v prvi vrsti zahvaliti športnim pedagogom, ki te dijake poučujejo in vzgajajo. Še naprej bi morali delati v podobni smeri in skrbeti za ohranjanje pozitivnega odnosa do športa.

Drug razlog pa lahko tiči v povprečnosti dijakov in dijakinj športnih oddelkov, ki ne odstopajo od svojih vrstnikov, ki obiskujejo redne programe Gimnazije Ptuj.

Zaradi majhnosti vzorca so ugotovitve uporabne predvsem za profesorje športne vzgoje gimnazije iz katere vzorec izhaja. Izsledke naloge bi lahko uporabili predvsem za nadaljnje raziskave o športni aktivnosti dijakov in dijakinj te gimnazije in razrešitev nekaterih odprtih vprašanj, ki so se pojavljale v nalogi.

7. LITERATURA

Berčon, M. (2000). *Odnos staršev do športne vzgoje*. Diplomaska naloga. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Cankar, F. Štihec, J. in Strel, J. (1989). *Analiza vrednotenja nekaterih pedagoških postopkov učitelja telesne vzgoje glede na starost, spol in učni uspeh učencev*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Inštitut za kineziologijo Fakultete za telesno kulturo.

Cankar, F. in Žakelj, A. (1999). Učna uspešnost dijakov športnikov. V A. Cankar, in idr., *Športni oddelek v gimnaziji. Novosti pri delu z dijaki, nadarjenimi za šport*, (str. 8-13). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, Gimnazija Ljubljana Šiška.

Doupona, M. in Petrović, K. (2000). *Šport in družba – sociološki vidiki*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport .

Harlem - Brundtland, G. (2002). Gibanje za zdravje. v *Zdravstveno varstvo 2002* (str. 79 – 85). Ljubljana: Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije, 2002

Horvat, L. in Zupančič, M. (1995). Psihološko spremljanje osebnostnega razvoja dijakov športnikov. V F. Cankar, (ur.) in M. Kovač, (ur.), *Športni oddelek v gimnaziji. Možnosti za delo z dijaki nadarjenimi za šport* (str. 246-272). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo

Jurak, G., Kovač, M. in Strel, J. (2002). Nekatere značilnosti preživljanja poletnih počitnic slovenskih osnovnošolcev in srednješolcev. V *Slovenska pediatrija* (127-132). Ljubljana: Pediatrična klinika

Jurak, G., Kovač, M., Strel, J., Starc, G., Žagar, D., Cecič Erpič, S. idr. (2005). *Športno nadarjeni otroci in mladina v izobraževalnem sistemu*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

- Jurak, G., Kovač, M., in Strel, J. (2004). Priljubljenost športne vzgoje v primerjavi z drugimi šolskimi predmeti. V *Razvojne smernice športne vzgoje, zbornik referatov 15. strokovnega posveta Zveze društev športnih pedagogov Slovenije* (49-54). Ljubljana: Zveza društev športnih pedagogov Slovenije
- Kondrič, M., Šajber-Pincolič, D. (1997) *Analiza razvoja nekaterih telesnih značilnosti in gibalnih sposobnosti učencev in učenk v Republiki Sloveniji od leta 1988 do 1995*. Magistrska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport
- Lotrič, D. (1999). *Odnos učencev 6. razredov OŠ Ivan Grohar do športne vzgoje in športa*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Melihen, T. (2002). *Primerjava odnosa do športa in športne vzgoje dijakov športnega oddelka z ostalimi dijaki gimnazije Škofja Loka*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Petrovčič, J. (1996). Primerjava socialno demografskega položaja med učenci športnih razredov in učenci ostalih razredov. Diplomsko delo, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
- Pišot, R., Štemberger, V. in Kopasič, M. (2002). Primerjava odnosa do športa učencev iz športnih in učencev iz običajnih oddelkov. V R. Pišot, (ur.), V. Štemberger, (ur.), F. Krpač, (ur.), in T. Filipčič, (ur.), *Otrok v gibanju: zbornik prispevkov* (str. 269-273). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
- Renner, T. (2002). »Dobimo se na Prešercu«: prosti čas mladih v Ljubljani. V D. Kos (ur). *Sociološke podobe Ljubljane* (str. 97 – 111). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
- Strel, J., Bednarik, J., Cankar, D., Irgolič, K., Kondrič, M., Kovač, M., Kržišnik, M., Trškan, M., Vrbanc, J., & Verovnik, Z. (1997). *Šport v Sloveniji 92-96*. Ljubljana: Ministrstvu za šolstvo in šport.

Strel, J., Kovač, M., Rogelj, A., Leskošek, B., Jurak, G., Starc, G., Majerič, M. in Kolenc, M. (2003). *Ovrednotenje spremljave gibalnega in telesnega razvoja otrok in mladine v šolskem letu 2001 - 2002 in primerjava nekaterih parametrov športnovzgojnega kartona s šolskim letom 2000 - 2001 ter z obdobjem 1990 - 2000*. Ljubljana: Zavod za šport Slovenije.

Strel, J., Kovač, M., Rogelj, A., Leskošek, B., Jurak, G., Starc, G., Majerič, M. in Kolenc, M. (2003). *Nekateri morfološki, motorični, funkcionalni in zdravstveni parametri otrok in mladine v Sloveniji v letih 1990 - 2000*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Štihec, J. in Kovač, M. (1990). *Spremembe motoričnega in morfološkega statusa 8 letnih učencev in učenk, ki jih učijo učitelji športne vzgoje oziroma učiteljice razrednega pouka* (Raziskovalno poročilo). Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za telesno kulturo.

Šturm, J. (1995). Teoretična izhodišča za delo v športnih oddelkih v osnovnih in srednjih šolah. F. Cankar, (ur.) in M. Kovač, (ur.), *Športni oddelek v gimnaziji. Možnosti za delo z dijaki nadarjenimi za šport* (str. 57-74). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Tašner, M. (2005). *Primerjava odnosa do športa in športne vzgoje učencev osnovne šole Cirkulane-Zavrč in osnovne šole Olge Meglič Ptuj*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport

Turk, E. (2001). *Odnos do športne vzgoje in športa na Osnovni šoli Lucija*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.

Tušak, M. (1999). *Motivacija in šport : ključ do uspeha*, Ljubljana : Filozofska fakulteta

Tušak M., Tušak M. in Tušak M. (2003). *Vloga družine in staršev v športu*. Zalog: Klub MT Zalog.